

Eläkkeensaaja

3.6.2021

3 • 2021

ELÄKKEENSAAJIEN KESKUSLIITON JÄSENLEHTI. PENSIONSTAGARNAS CENTRALFÖRBUNDS MEDLEMSTIDNING.

2 MUUTTIKO KORONA
RUOKAILUTAPOJA?

6 NESTÖRIT TULEVAT!

26 KOLMEN SUKUPOLVEN
TORPPAPROJEKTI

LUE TÄSTÄ NUMEROSTA

- Kulttuurisivut 4–13
- Kuntavaaliasiaa 18–25
- Hostellijärjestön tuplaetu -20 % majoituksista elokuuhun asti

PIIRISIVUT 34–38

EKL HELSINKI

EKL KESKI-SUOMI

EKL VARSINAIS-SUOMI

Ruokakulttuurillamme on monet kasvot

Suomalaisen ruokakulttuurin juuret ovat kaukana menneisyydessä. Tutut perusraaka-aineet ja maakunnalliset perinneruoat ovat pysyneet monilla meistä mukana matkassa, mutta kauppojen monipuolinen valikoima, vastuullisuus, terveystietoisuus, ravitsemusvalistus ja meidän jokaisen oma arvomaailma tuovat siihen oman lisänsä. Myös matkailu ja maahanmuutto rikastuttavat kansallista ruokakulttuuriamme.

Erilaiset vitsaukset, kuten nyt vielä käsillä oleva pandemia, ovat pakkaneet ihmisiä muuttamaan myös ruoanlaitto- ja ruokailutottumuksiaan. Kun aikaa on enemmän, sallii se uusien reseptien kokeiluja ja raaka-aineiden käyttöä.

Ravintoloiden aukiolo- rajoitukset ovat innoittaneet suomalaisia ruoanlaiton ja leipomusten pariin, joskin moni ravintola on tarjonnut vähemmän viitseliäille helppoa ruokakassipalvelua. Pizzoille, hampurilaisille ja muulle mätöruoalle tulee varmasti aina olemaan oma

kuluttajakuntansa.

Harrastustoiminnan rajoittuminen, etätyöt ja -opiskelut ovat lisänneet perheiden yhteisiä ruokailuhetkiä, mikä onkin mitä parhain tapa edistää lasten myönteistä suhtautumista terveellisiin ruokailutottumuksiin.

Olisi toivottavaa, että yhteiset ruokailuhetket ja terveellinen ruokavalio jäisivätkin pysyväksi kehitysuunnaksi, vaikka normaalielämään paluu käynnistää taas oravanpyörän kiireineen ja valmisruokineen.

Ilahduttava uutinen kertoi, että korona-aikana

on hedelmien, vihannesten ja juuresten käyttö lisääntynyt huomattavasti. Moni on myös innostunut pienimuotoiseen yrttien ja vihannesten viljelyyn.

Luonnonantimien hyvinvointi- ja terveysvaikutuksista puhutaan yhä enemmän, ja se on lisännyt kiinnostusta kotimaisiin marjoihin ja niiden hyödyntämiseen. Valitettavasti marjoistamme jää edelleenkin vuosittain valtaosa metsiin.

Omassa lapsuudessani marjojen poiminta oli pakopulla, josta ei päässyt livistämään millään teko-syyllä. Aamulla mentiin

metsään ja takaisin ei ollut tulemista ennen kuin ämpärit olivat täynnä. Nyt ajatellen, se oli oivallinen

Tuhannen taalan paikka

Eduskunnan perustuseläkelakiokunta ei tällä kertaa tyrmännyt hallituksen sote-esitystä ja näin ollen on sen toteutuminen lähempänä kuin koskaan. Johan tuota on, entisen pääministerimme Sipilän sanoin, 'vatuloitu' ihan tarpeeksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuspalvelun uudistus tulee muuttamaan rakenteita ja toimintatapoja merkittävästi tulevan kuntavaalikauden aikana. Siirtyväthän edellä mainitut palvelut uudistuksen myötä maakuntien järjestämistä vastuulle, pois kunnista.

Kunnilla on kuitenkin jatkossakin vastuu asukkaidensa hyvinvoinnista sekä

terveydestä ja hyvä kunta huolehtii näiden lisäksi myös heidän palveluistaan sekä vaikutusmahdollisuuksistaan.

Meidän kuntalaisten ja EKL-väen tehtävänä on nyt huolehtia siitä, että vaalien jälkeen tulevalla valtuustokaudella löytyy joka ainoasta Suomen kunnasta ikääntyneiden kuntalaisten tarpeita tuntevia ja ymmärtäviä päättäjiä.

Kaikki siis vertailemaan puolueiden ja ehdokkaiden esittämiä näkemyksiä sekä lupauksia tästä numerosta löytyviin liittomme tavoitteisiin. Kun oma ehdokas on löytynyt, niin annetaan tai lähetetään nuoto tavoitteemme hänelle ja kysytään, että oletko sitou-

tunut valituksi tullessasi tekemään työtä niiden puolesta.

Tuore Etelä-Suomen Media Oy:n tilauksesta tehty kuntavaalitutkimus mittasi huhti-toukokuussa äänestäjien varmuutta uurnille menosta sekä puoluekannasta. Edellinen vastaava Tietoykkönen Oy:n kysely tehtiin helmikuussa. Kohderyhmänä oli Uudenmaan vaalipiirin äänestysikäinen väestö.

Tutkimuksen vastaajista 61 prosenttia pitää äänestämistään tämän vuoden kuntavaaleissa täysin varmana ja 22 prosenttia melko varmana. Nuorten, alle 30-vuotiaiden äänestysvarmuus on keskimääräistä heikompaa. Ammateittain tarkasteltuna varmuus äänestämiseen on toimihenkilöillä ja epävarmuus opiskelijoiden keskuudessa. Äänestysvarmuus kasvaa suurempiin tuloluokkiin mentäessä.

Koronan takia ei ole yllätys se, että vaalien siirto kesäkuulle on parantanut vanhimpien, yli 70-vuotiaiden vastaajien äänestysvarmuutta. Tämä muutos näkyy erityisesti äänestämistään täysin varmana pitävien osuudessa. On luonnollista, että koronarokotteen saatua on turvallisempi mieli mennä äänestämään nyt kuin huhtikuussa.

Lainaten Varsinais-Suomen eläkeläisjärjestöjen Turun Sanomissa 19.5. antamaa hienoa kannanottoa tarvitsemme nyt uudenlaisia asennetta ja positiivista

ajattelutapaa kuntiimme – ikäihminen ei ole taakka, vaan voimavara, joka pitää nähdä arvokkaana pääomana. Jotta kunnissa olisi kaikilla ikään katsomatta mahdollisimman hyvä elämä, täytyy löytyä sukupolvien välistä solidaarisuutta ja on ymmärrettävä aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvi-

välisen yhteistyön tärkeys.

Kuntien tulee ottaa huomioon eri-ikäisten asukkaidensa tarpeet ja odotukset ja saada kaikkien vahvuudet käyttöön. Palvelujen suunnittelussa ja saatavuudessa tulee myös ikäihmisille antaa mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa omaan elämäänsä ja palveluihinsa. Hyvän ikääntymisen tur-

Kuva: Kuvia Suomesta/Laura Ekman.

tapa yhdistää luontomat-kailu, liikunta ja hyöty.

Sirpa Vanhala

Lue lisää
ravintoasiaa
sivulta 4

TOIMINNANJOHTAJALTA ■ TIMO KOKKO

vaamisessa ja palvelujen saatavuudessa painopisteet ovat asuinympäristösä, hyvinvoinnissa ja tiedon saamisessa.

Etenkin nykypäivänä palveluissa ja tiedottamisessa lasketaan yhä enenevässä määrin digitalisaation varaan, jolloin moni ikääntynyt jää palvelujen ulkopuolelle. Tukea tarvitaan muun muassa laitteiden hankintaan, käyttöön ja uusien taitojen opetteluun.

Vanhusneuvostojen toiminnan huono tunnettuus on iso haaste. Kuntien vanhusneuvostoilla on erittäin tärkeä rooli, kun puhutaan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamis-mahdollisuuksien varmistamisesta. Vanhusneuvosto-

jen tulee ottaa kantaa kuntiensä toimialojen suunnitelmiin ja hankkeisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa sekä seurata päätösten edistymistä ja toteutumista. Siksi on tärkeää, että vanhusneuvostot jalkautuvat ikäihmisten pariin, jotta heidän näkökulmansa välittyvät kuntien päätöksentekokoelimiin.

Voiko tuota paremmin sanoa? Meillä kaikilla on nyt tuhannen taalan paikka äänestämällä vaikuttaa kuntavaaleissa siihen, että nuo asiat myös toteutuvat joka ainoassa Suomen kunnassa.

Toivotan mitä erinomaisinta kesää teille kaikille!

SIMO PAASSILTA

päätöimittäjä, chefredaktör
Eläkkeensaajien Keskusliiton puheenjohtaja
Pensionstagarnas Centralförbunds ordförande

PÄÄKIRJOITUS

Omaishoitajia on tuettava

Suomessa on noin 350 000 läheistään auttavaa omaishoitajaa, jotka auttavat läheisiään kerran tai useammin viikossa. Suurin osa heistä tekee työtä ilmaiseksi.

Omaishoitaja hoitaa läheistään rakkautta ja ilman rahakorvausta, mikä onkin yksi syy sille, että omaishoito ei ole koskaan noussut isoksi poliittiseksi kysymykseksi - paitsi vaalien edellä puheissa ja vaaliohjelmassa.

Omaishoitajat tekevät merkittävää työtä yhteiskuntamme hyväksi; omaishoitajat säästävät yhteiskunnan rahaa. Uuden tutkimuksen mukaan pelkästään iäkkäiden hoitokustannukset Suomessa olisivat ilman omaisten apua 3,1 miljardia euroa enemmän vuodessa (Kevjärvi ym. 2020).

Ylen erikoistoimittaja Tiina Merikanto kysyi Ylen uutisissa 11.5., että mikä on yksi varma merkki siitä, että vaalit lähestyvät? Ja vastasi: Se, että vanhat ihmiset ja heidän palvelunsa tupsahtavat poliitikkojen puheisiin ja puolueiden teksteihin. Omaishoidolle luvataan taas yhdeksän hyvää ja kymmenen kaunista.

Joidenkin puolueiden vaaliohjelmissa vaaditaan jämäkästi, että omaishoidon tulee perustua tarpeeseen, ei kunnan budjettiin. Joissakin ohjelmissa valtakuntaan vaaditaan rahan lisäksi yhdenmukaiset omaishoidon kriteerit ja palkkioperusteet.

Oikeita ja kannatettavia tavoitteita, mutta tosiasia on, ettei tehdyistä selvityksistä huolimatta yhtenäisiä kriteerejä ole kyetty luomaan. Tämä on johtanut tilanteeseen, että joissakin kunnissa omaishoitaja voi jäädä ilman tukea, kun taas toisessa kunnassa toisenlaisilla kriteereillä saa tukea.

Jo vuonna 2004 sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asettama selvityshenkilö, sosiaalineuvos Elli Aaltonen esitti valtakunnallista omaishoidon uudistamista. Kymmenen vuotta myöhemmin sama henkilö, nyt ylijohtaja Elli Aaltonen, oli kansallisen omaishoidon kehittämissuunnitelman työryhmän puheenjohtaja, ja esitti paljolti samaa. Kumpikaan ehdotus ei sellaisenaan toteutunut.

Puolueiden kuntavaaliohjelmien ehdotukset näyttävätkin epäilyttävästi äänien kalastelulta. Yhtenäiset kriteerit ja kulukorvaukset vaatisivat valtakunnallisia päätöksiä ja lainsäädäntömuutoksia. Jos puolueilla olisi oikeasti tahtoa omaishoidon parannuksiin, hankkeiden pitäisi näkyä hallitusohjelmassa. Nyt siellä kuitenkin todetaan niukkasanaisesti: kehitetään omaishoitoa.

Viisas kunta pitää huolta omaishoitajista. Kuntapäätäjät toimii oikeudenmukaisesti ja taloudellisesti kestävästi, kun hän varmistaa, että omaishoitoperheille on tarjolla laadukasta

Närståendevårdarna bör stödas

Det finns i Finland omkring 350 000 närstående som sköter sina anhöriga, som hjälper sina anhöriga en eller flera gånger i veckan. Den största delen gör det gratis.

En närståendevårdare sköter sin anhörig av kärlek och utan penningersättning, vilket är en orsak till att närståendevården aldrig har blivit en stor politisk fråga – utom i tal och valprogram inför val.

Närståendevårdarna utför ett betydelsefullt arbete för vårt samhälle; de sparar samhällets pengar. En ny undersökning visar att kostnaderna för vården av äldre skulle vara 3,1 miljarder euro dyrare än i dag utan de närståendes hjälp (Kevjärvi m.fl. 2020).

Yles specialredaktör Tiina Merikanto frågade i de finska Yle Nyheterna 11.5 vad som är ett säkert tecken på att ett val är på kommande. Och svarade: Äldre människor och tjänsterna till dem dyker upp plötsligt upp i politikernas tal och partiernas texter. Närståendevårdarna lovas igen både mjölk och honung.

I en del partiers valprogram krävs kraftigt att närståendevården ska basera sig på behov, inte på kommunens budget. I en del program krävs utöver pengar enhetliga kriterier och arvodesgrunder i hela landet.

Riktiga mål, som bör stödas. Men faktum är att man, trots utredningar, inte har kunnat skapa enhetliga kriterier. Det här har lett till att en närståendevårdare i en kommun blir utan stöd, när hen i en annan kommun med andra kriterier får det.

Redan år 2004 föreslog den utredare, socialrådet Elli Aaltonen, som social- och hälsovårdsministeriet tillsatt, en reform av den riksomfattande närståendevården. Tio år senare, vara samma person, nu överdirektör Elli Aaltonen, ordförande för den arbetsgrupp för utvecklandet av den nationella närståendevården som föreslog i stort sett samma sak. Ingetdera förslaget har förverkligats som sådant.

Förslagen i partiernas kommunalvalsprogram verkar misstänkt likt röstfiske. Enhetliga kriterier och kostnadsersättningar kräver nationella beslut och ändringar i lagstiftningen. Om partierna har en verklig vilja att förbättra närståendevården, borde projektet synas i regeringsprogrammet. Nu står där fåordigt: närståendevården utvecklas.

En klok kommun sköter om sina närståendevårdare. En kommunal beslutsfattare fungerar rättvist och ekonomiskt hållbart, när hen försäkras sig om att närståendefamiljerna erbjuds kvalitativ handledning, stöd och tjänster.

Onko korona-ajalla ollut vaikutuksia ruokailutapoihin

1. Miten ruokailu muuttui teidän taloudessanne koronavuonna? Hyvät ja huonommatkin asiat.
2. Jääkö jokin/jotkin hyvät muutokset elämään myös jatkossa?
3. Syntyikö ruokakuluissa säästöä koronakuukausina? Missä ruoka-aineissa?

**KEIJO VATANEN
HELSINKI:**

1. Ruokailutavat eivät ole suurilta osin muuttuneet koronapandemian aikana. Söimme pääsääntöisesti kotona, kotitekoista ruokaa. Joitakin kertoja tilasimme ravintolasta valmiit ruoka-annokset.

2. Kaupoissa käynnit harvenivat yhteen kertaan viikossa. Tämä tyyli jää pääsääntöisesti elämään jatkossakin.

3. Ruokakuluissa syntyi säästöä aiempaan verrattuna. Tähän vaikuttivat ravintolaruokailujen vähentyminen sekä kauppareissuilla ostosten suunnitelmallisuus ja kaupassa käyntien harveneminen.

**SINIKKA HARJUNPÄÄ,
KURIKKA:**

1. Koronan myötä kotiruokaa keitetty, kahtena päivänä syöty samaa ruokaa. Kävimme ennen koronaa 'ulkona' syömässä aina silloin tällöin. Valmista ruokaa

ruokapaikoista ei haettu kertaaan kotiin.

2. Ennen koronaa kaupassa käytiin harva se päivä. Korona laittoi kaupassakäynnit uusiksi, pitempi kauppalista mukana. Pakkaseen ostettiin enemmän. Mies kova juomaan maitoa, joten se loppui aina ennen uutta kauppareissua. Pyritään koronan jälkeenkin vain kerran viikossa käymään.

3. Kyllä jossain määrin syntyi säästöä, mutta ei suuremmin. Nopeat kaupakkäynnit ja heräteostosten väheneminen, siinä varmaan ne suurimmat säästöt.

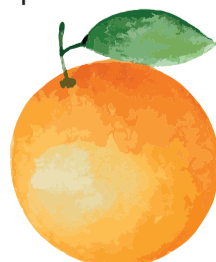

**ULPU HONKASALO
TURKU:**

1. Ravintoloissa ja lounasruokapaikoissa käynnit loppuivat kokonaan. Meillä oli tapana käydä muutaman kerran kuukaudessa ulkona syömässä ihan vaihtelun vuoksi. Kotona tehdyt ruuat muuttuivat ehkä hieman monipuolisemmiksi, koska nyt oli aikaa tutustua uusiin resepteihin.

2. Kaupassa käynnit pysyvät ennallaan, koska en ole käyttänyt kauppojen kotiinkuljetusta.

3. Ruokakuluissa syntyi varmaan säästöä, koska ravintoloissa käynnit jäivät pois.

**KARI ESKELINEN
KOUVOLA:**

1. Kotiruuassa panostimme raaka-aineisiin ja kokeilimme uusia reseptejä. Päivärytmissä korostuivat kaupassa asiointi ja aterioiden ajankohdat. Miinuspuolella on ollut yksinäisyys. Ateriat nau-

titaan pääsääntöisesti kahden kesken, välillä tulee vähän turhautunut olo. Näin hyvää ruokaa, mutta ei ystäviä ympärillä!

2. Päätimme, että sitten, kun korona suo, voisi useammin kilauttaa kaverille kutsun syömään – ei aina tarvitse olla merkkipäivä tai juhlat - voihan sitä aivan muuten vaan viettää aikaa yhdessä ja nauttia hyvästä ruuasta.

3. Säästöjä? En osaa tähän asiaan ottaa kantaa. Syötävä on joka päivä ja ruokaan menee se mikä menee. Käytetyt raaka-aineet ovat ehkä hiukan kalliimpia, mutta määrät ovat paremmin hallussa kuin ennen.

Rajaniemen elonkorjuujuhlat

Rajaniemen perinteisillä kesäjuhlilla nautitaan elokuun antimista ja pidetään hauskaa torstaina 5.8.2021

Lounas katettu klo 11-14

- » Hunajasilakat
- » Porkkana-vihersalaatti
- » Kaura-punajuurisalaatti
- » Metsäsienisalaatti
- » Talonpojan lihapata
- » Kasvis-kaalikäärteet
- » Keitetyt perunat
- » Jälkiruokana marjakukko ja vaniljakastike

Tervetuloa!

9€ hlö

Ilmaista ohjelmaa ja katseltavaa kaikenikäisille klo 10-14

- » Myynnissä kahvia, virvokkeita, leivonnaisia & jäätelöä
- » Pihalavis klo 11.30 ja klo 13
- » Pärenheiton mestaruuskilpailu
- » Sienineuvontaa koulutetun sienineuvojan opastuksella
- » Metsänpeikon luontopolku
- » Ilmaista talutusratsastusta
- » Pomppulinna ja kasvomaalausta
- » Elovisa, pihakaraoke, työnäytöksiä ja paljon muuta!
- » Päivätanssit Siekissalissa klo 14-15 à la Duo Trabant
- » Rantasauna lämpimänä klo 11-14

Pihapiirissä paikkoja kirppismyyjille ja tuote-esittelijöille, ota yhteyttä!

**Ohjelmaisäntänä
Juhani Viita**

Rajaniemen lomakeskus

Rajaniementie 35, 34800 Virrat, puh. 03 475 5648

toimisto@rajaniemenlomakeskus.fi, www.rajaniemenlomakeskus.fi

n ja -tottumuksiin? Me kysyimme, te eläkkeensaajat vastasitte.

**JOUKO ETELÄ
KEMPELE:**

1. Olemme osaksi luontaistaloudessa elävä perhe: perunat, juurekset ja marjat omasta puutarhasta ja hillat mökiltä suolta. Pakasteeseen oli kertynyt mm. lihaa ja kalaa, joten päätin etten käy ollenkaan kaupassa tammi-helmikuussa. Se on kyllä vähän harmitantanut, ettei ravintolassa ruokailua ole pystynyt harrastamaan ollenkaan.

2. Ilman ravintolaruokailua pärjää. Voihan sitä, kun matkailu avautuu, käydä ABC-ravintoloissa syömässä. Viljelen omalla kasvi- maalla tästedes enemmän juurikasveja. Syy kylläkin on tyttären perheen paluu Helsingistä Ouluun.

3. Tammi-helmikuussa säästöä tuli noin 400 euroa. Eli jatkan luontaistaloutta ja boikotoin kauppvoja välillä. Kun olen maatalon poika, silloin ei ollut pakastimia ja muita vempaimia. Nyt, kun nämä ovat käytössä, on kaikki paljon helpompaa.

**IRJA SALMI
TORNIO:**

1. Hyvänä asiana olen korona-aikana kokenut paneutumisen ruoanlaittoon ilman kiirettä ja ostaa valikoiden niihin ruoka-aineet, joiden tietää olevan terveellisiä. On ollut aikaa kiertää yksityiset tuottajat ja pienliikkeet. Kaupassa olen käynyt vain kerran viikossa.

2. Olen tullut siihen tulokseen, että tulen jatkossakin pitämään korona-aikana tulleet muutokset arjessani.

3. Tyhjentäessäni pakastimesta marjoja ja sinne säilöttyjä tuotteita huomaisin, kuinka paljon säästöä ruuanlaitossa tuli tänä aikana. Enkä ole leiponutkaan kuin muuttaman sämpylän itselleni.

**YRJÖ HEIKKINEN
LAPUA:**

1. Ei korona kovin paljon ruokailutottumuksiä ole muuttanut. Ehkä hankimme kerralla ruokatarpeet pidemmälle ajalle kuin aikaisemmin. Koska lapset eivät ole päässeet käymään, niin ruokaan panostaminen on ollut hie man vähäisempää. Ravintolassa aterioinnit on kyllä täysin loppuneet.

2. Luultavasti ainakin ruoka-aineiden hankintatavat (useaksi päiväksi kerrallaan) jäävät tavaksi. Varmaan myös hyvän hygienian vaaliminen jää elämään.

3. Säästöä on varmaan syntynyt siten, että samaa ruokaa on tullut syötyä useampana päivän peräkkäin.

**EEVA PUSSINEN
REIJOLA:**

1. Meille ei korona-aikana ole ruokatottumuksiin tullut suuria muutoksia. Ruokaostoksilla käydään noin kerran viikossa, joten siksi ostokset pitää miettiä tarkemmin. Tuotteiden säilyvyys on tarkistettava, kun ei niin usein tehdä hankintoja. Eevan kasvisruokavalio tuottaa kasvisten valinnoissa säilyvyyden takia tarkkaavaisuutta.

2. Kauppareissuja tehdään jatkossakin varmaan harvemmin, ruokatarvikkeiden suunnittelua jatketaan, sillä aina löytyy uusia tulokkaita esim. salaatteihin. Hoidan myös 102-vuotiaan äitini ruokahuollon, niin että hän pärjää vielä omassa kodissaan.

3. Jonkun verran on tullut säästöä, kun ei käydä niin usein ostoksilla ja heräteostokset ovat jääneet pois.

Seuraava Eläkkeensaaja-lehti ilmestyy kesätauon jälkeen 23. syyskuuta.

Aineistot osoitteeseen: toimitus@ekl.fi tai osoitteella: Eläkkeensaaja-lehti/toimitus, PL 168, 00531 Helsinki

Ulla Wallinsalo

VIINATEHTAAN MYYMÄLÄ & KAHVILA Avaamme jälleen 1.5. klo 10.00

Pramia
pramia.fi

Uutuus, Kesärannan booli nyt saatavilla!

TERVETULOA!

Ilvesjoentie 1060
ILVESJOKI

Avoinna
toukokuussa
ti-la klo 10-18
kesällä joka päivä

Vertaistoimintaa miesten hyvinvointia edistämään

NESTORIT TULEVAT!

Miten miehet voitaisiin huomioida, kun halutaan edistää heidän mielen hyvinvointiaan, sosiaalista vuorovaikutustaan ja osallisuuttaan? Tässä monipuolinen ja mielenkiintoinen selvitystyön kohde – varsinkin naispuoliselle järjestösuunnittelijalle, joka pääsi aiheeseen mukaan vähän niin kuin perimällä sen.

► EKL Elinvoimaa -toimintaan tälle vuodelle asetettuihin tavoitteisiin sisältyy miehille suunnatun toiminnan kehittäminen, vertaistoiminnan sisällön kokoaminen ja sille koulutuspaketin valmistaminen. Kaikki näytti hyvältä vielä syksyllä 2020, aihetta oli kehittämässä miespuolinen työntekijä.

Vuodelle 2021 myönnetty avustusrahoitus kuitenkin pieneni sen verran, että vastassa oli todellisuus: miestoiminnan kehittämistä viedään eteenpäin pienemmillä resursseilla ja naistyövoimalla, yhdessä toki miesten kanssa.

Kysymyksiä oli helmikuussa työn käynnistyessä valtavan paljon ja vastauksia vähemmän. Joten selvittämistä riitti. Ensinnäkin oli hyvä tietää, mitä miehet ajattelevat hyvinvointinsa

vahvistamisesta ja mitkä asiat ovat heille merkityksellisiä. Toiseksi, mitä miehet tarvitsevat ja odottavat, sekä kolmanneksi: minkälaista toimintaa yhdistyksissä on mahdollisesti jo olemassa?

TYÖN ETEENPÄIN VIEMI- SEEN TARVITTIIN paljon taustatietoa. Onneksi miestyötä ovat muutkin tahot jo kehittäneet sekä toteuttaneet, kuten Miessakit ja miehet itse. Internetin selaaminen vei hyvien tietolähteiden ja toimintatapojen äärelle. Kyllä, miestoimintaa on jo olemassa eri puolilla Suomea, joko organisoituna tai omaehtoisesti toteutettuna, järjestöissä, palveluyhteisöissä ja eri asuinalueilla.

Usein on todettu, että miesten sosiaaliset suhteet ovat kapeampia kuin naisilla. Elämän iloja ja suruja jaetaan vähemmän ja esimerkiksi parisuhdevaikeudet pidetään yksityisinä. Eläkkeelle jääminen on joillekin miehille vaikeaa, kaverit jäävät työpaikalle. Maa-seudulla miesten yksinäisyyttä lisää se, että palvelut, esimerkiksi julkinen liikenne, on loppunut. Sosiaaliset kontaktit vähenevät, kun lääkäri evää ajoluvan.

Selvitystyö osoitti, että miesten hyvinvointia heikentävät muun muassa mielekkään tekemisen puu-

te, vähäiset sosiaaliset kontaktit, yksinäisyyden tunne, osattomuus, syrjäytyneisyys tai muutto uudelle paikkakunnalle. Näin erityisesti yksin asuvien miesten kohdalla.

Miesten keskusteluista nousee esiin tarve kehittää vain miehille tarkoitettua tekemistä, jossa he voivat toteuttaa itseään ja osaaamista sekä oppia uutta. Tällaista toimintaa voisi olla esimerkiksi keskusteluterhot, retket luonnossa ja liikunta eri muodoissaan. Miehet tulee hakea kotoa ulos ja saada heille aikaan onnistumisia.

MIEHET KOKEVAT HYVINVOINTINSA vahvistamisessa tärkeimmäksi säännöllisen liikunnan, hyvät suhteet läheisiin ja ystäviin, säännöllisen ja terveellisen ruokailun, riittävän unen ja levon, luonnosta nauttimisen sekä kulttuurin ja taitteen harrastamisen. Nämä tarpeet voidaan asettaa vertaistoiminnan tavoitteeksi.

Vaikka naisten ja miesten kokemusmaailmat ovat pitkälti yhtenevät, syventää miesten vertaisuus ymmärrystä oman kokemusmaailman eroista ja samankaltaisuuksista. Yksinomaan miehille suunnattu toiminta mahdollistaa ymmärretyksi tulemisen ja vapaan keskustelun yhteisestä koke-

musmaailmasta. Vertaisryhmissä korostuukin miesten tasavertaisuus, kilpailemattomuus, huumori, yhdessä tekeminen ja asioista yhdessä päättäminen.

Tärkeimpiä vertaisryhmiin osallistumisen syitä miehille ovat:

- ♦ Vain miehille suunnattu toiminta
- ♦ Elämäntilanteeseen, yksinäisyyteen ja aktiivisuuteen vaikuttaminen
- ♦ Uusien sosiaalisten suhteiden mahdollistuminen
- ♦ Samanikäisyys, paikallisuus ja sama elämäntilanne
- ♦ Tarpeisiin vastaava mielekäs, monipuolinen ja kiinnostava toiminta
- ♦ Luottamus, sitoutuneisuus, avoimuus ja ryhmän kiinteys
- ♦ Osallistujien keskinäinen kunnioitus ja tasavertainen ilmapiiri
- ♦ Osaamisen hyödyntäminen ja suunnitteluun osallistuminen
- ♦ Henkilökohtainen kutsuminen ja tervetulleeksi itsensä tunteminen

Selvitys- ja kokoamistyön valmistuessa voi jo sanoa, että tärkeintä miestoiminnassa ovat miehet ja heidän mielipiteensä. Miehet eivät tarvitse meitä naisia sanomaan, mikä heille on hyväksikäyttö, mikä ei. Vain miehillä itsellään on siitä kokemusta. Tämän ymmärtäminen helpotti vertaistoiminnan

kokonaisuuden suunnittelua.

Miehille tarkoitettu ja heidän hyvinvointiaan tukeva vertaistoiminnan kokonaisuus julkaistaan myöhemmin Elinvoimaa-kotisivuilla.

Koulutuspaketti Nestorin toiminnan käynnistämiseksi valmistuu loppuvuodesta.

Anu Kuikka

Lisätietoja:
Anu Kuikka, 050 911 3247 ja
anu.kuikka@ekl.fi

Lähteet:

- EKL Elinvoimaa -toiminta. 2019. Ikääntyvien mielen hyvinvoinnin edistäminen -kyselyn tulosraportti, miesten vastaukset.
- Paloste, Airi. (toim.) 2016. Miehinen juttu – Opas miesten terveyden edistämiseen. Oppimateriaalit 4/2016. Sarja C.
- Timperi, Tomi 2015. Miesten keskinäinen vertaisuus. Juhlavuoden artikkelisarja. Kuulumiset. Miessakit Ry.
- Virtanen, Ira. 2013. Ikä ja elämäntilanteen miesten ystävyysuhdeissa. Teoksessa: Ojala, Hanna & Pietilä, Ilkka (toim.). Miehistä puhetta. Miehet ikääntyminen ja vanhenemisen kulttuurilliset mallit. Tampere University Press. Suomen Yliopistopaino Oy, Tampere 2013.

Kemissä on jo 28 vuotta kokoontunut miesten ryhmä Symposiumi. Joukossa on myös muutama EKL:n jäsenkin. Kuva: Anu Kuikka.

Marcus Tullius Cicero:

Kuolema on luonnollista, sitä ei tarvitse pelätä

”Tämän verran minulla on ollut sanottavaa vanhuudesta. Jospa te pääsisitte tähän ikään, jotta voisitte kokemuksenne nojalla vahvistaa sen, minkä olette minulta kuulleet.” Näin kertoo jo ikääntynyt Marcus Porcius Cato vanhempi Ciceron keskustelumuotoon kirjoittamassa kirjassa Vanhuudesta.

Marcus Tullius Cicero (3.1.106 eaa.–7. 12.43 eaa.) oli roomalainen poliitikko, puhuja, filosofi, lakimies ja kirjailija. Cicero eli aikana, jolloin Rooman tasavalta oli väistämättä murenemassa pala palalta. Hän pyrki poliittisen uransa aikana puolustamaan Rooman tasavaltaa, joka itse asiassa oli senaatin jäsenten harvainvaltaa. Rooman senaatin valta kaatui ja alkoi keisari- en yksinvallan aika.

Vanhuus ei vaikuta kaikkiin samalla tavalla

Vanhuudesta on Ciceron kirjoittama filosofinen teos, joka käsittelee vanhuutta ja kuolemaa. Cicero kirjoitti teoksen vuonna 44 eaa., muutama viikko Julius Caesarin murhan jälkeen. Ciceron teos on muodoltaan dialogi eli keskustelu.

Siinä arvostettu Marcus Porcius Cato vanhempi, jonka mukaan koko dialogi on nimetty, puhuu aiheesta Scipio Africanukselle ja Gaius Laelius Sapiensille. Keskustelu on sijoitettu vuoteen 150 eaa., jolloin Cato oli 83-vuotias, ja Scipio Africanus ja Laelius olivat nuoria miehiä, kummatkin noin 35-vuotiaita.

Ciceron mukaan vanhuus ei vaikuta kaikkiin samalla tavalla, vaan hyväluonteiset ihmiset voivat jatkaa onnellista elämää myös vanhana, kun taas huonoluonteiset ihmiset saavat vanhuudessa kannettavakseen lisää onnettomuuksia.

”Meidän pitää jo nuoruudesta saakka ajatella sitä, että vähäksymme kuolemaa, sillä ilman sitä ajatusta ei kukaan saata olla tyy- ni. Varmasti täytyy kuolla, mutta milloin, vain se on epätietoista. Kuinka voisi se siis olla rauhallinen, joka pelkää uhkaavaa kuolemaa joka hetki?” Näin Cato puhuu Ciceron kirjassa.

Caton mukaan elämässä ei kuitenkaan ole päämääränä elää pitkään, vaan hyvin. Siksi kuolemaa ei tarvitse pelätä missään iässä.

”Mitäpä on elämässä

mukavaa? Eikö pikemmin siinä ole vain vaivaa? Jos siinä on jotain mukavaa, silläkin on määräaika. En halua valittaa elämääni, niin kuin useat oppineetkin miehet ovat tehneet. Eikä minua kaduta elämäni, koska aina olen elänyt niin, etten luule syntyneeni turhaan. Elämästä poistun ikään kuin majapaikasta, enkä niin kuin varsinaisesta kodista. Luonto on näet antanut meille täällä vierasmajan siinä viivähtääksemme eikä asuaksemme ainiaan.”

Vanhuus on elämän loppunäytös

Caton mielestä kuolema on luonnollista, erityisesti vanhuudessa, ja tapahtuu vieläpä nopeasti ja lähes kivuttomasti, joten siksi- kään sitä ei tarvitse pelätä. Cato katsoo kuoleman myös olevan portti onnelliseen kuolemattomuuteen. Lopuksi Cato ilmaisee kai- paavansa tällaista kuole- mattomuutta ja yhdistymistä kaikkiin niihin, jotka hän ennen tunsu ja joita hän rakasti.

”Oi ihanaa päivää, jolloin lähdän tuohon sielujen jumalalliseen yhteyteen ja piiriin sekä erkanen tästä hällinistä ja sekamelskasta. Mutta, jos erehdyn luullesani ihmisten sieluja kuole- mattomiksi, niin erehdyn mielelläni enkä tahdo, että tämä erehdys, josta iloitsen, riistetään minulta elä- essäni. Jos taas kuoltuani, kuten muutamat pikkufilosofit arvelevat, en tuntisi mitään, niin en pelkääkään, että nuo filosofit kuoltuaan pilkkaisivat erehdystäni.”

”Vanhuus onkin elämän loppunäytös, aivan kuin se olisi näytelmä. Siinä meidän tulee välttää, että emme väsy siihen, varsinkin jos olemme jo elämältä saaneet kylliksemme.”

Pertti Rajala

Lähteet:

- Cicero Marcus Tullius. Vanhuudesta. Latinasta (Cato Maior De Senectute) suomentanut K. J. Hidén. Arvi A. Karisto Osakeyhtiö, 1918
- Itkonen-Kaila, Marja. Vanhuudesta, Ystävyydestä, Velvollisuuksista. WSOY, 1992
- Wikipedia, Cicero-artikkeli

Pysähtymisen arvoisia paikkoja Suomessa

Mistä löytyisi tien päällä ollessa Suomen paras kahvila? Katso alta, mitä kahviloita ja bistroja äänestettiin.

1. Pyynikin näkötornin munkkikahvila

Herkullisista munkeistaan tuttu perinteikäs ja tunnelmallinen Pyynikin näkötor- nin munkkikahvila on toiminut perheyriksenä jo yli 30 vuotta. Kahvila sijaitsee maailman suurimman soraharjun laella, joka houkuttelee ihmisiä nauttimaan Pyynikin ainutlaatuisesta luonnosta vuoden ympäri. Kauniina kirkaana päivänä näkötornin laelta avautuvat kuvankauniit maisemat Tampereen molempien suurten järvien, Pyhäjärven ja Näsijärven yli aina ympäristökuntiin asti.

Näkötorrintie 20
33230 Tampere

2. Kasvihuoneilmiö

Kasvihuoneilmiö on ilmiö- mäinen elämystavaratalo täynnä hallittua kaaosta ja hillittyä hulluutta. Sisustustavaratalo sijaitsee Turun moottoritien varrella, Nummessa. Sisustustava- roiden lisäksi Kasvihuoneilmiössä on myös kahvila, jossa tarjoillaan niin suolaisia kuin makeitakin vohveleita ja uunituoreita munkkeja.

Palomäentie 2
09810 Nummi

3. Vaskikello

Vaskikello on näkemisen ja kokemisen arvoinen tauko-

paikka. Nelostien varrella Pyhäsalmissa sijaitseva Vaskikello on tunnettu ainutlaatuisesta kellovalikoimastaan ja herkullisista tarjoiltavistaan. Valtaosan kahvileivistä ravintola tekee itse paikan päällä, samoin kuin ruokailun yhteydessä tarjottavan leivänkin.
Vaskikellontie 420
86800 Pyhäsalmi

4. Heinolan Heila

Heila on lähiruokatori, pien- tuottajien kauppapaikka, ravintola ja kahvila, juureva hengähdystauko Heinolassa. Heilan tuottaja tori on ollut toiminnassa vuodesta 2008 lähtien. Myöhemmin tuottajatorin seuraan avattiin herkullisia ruokia tarjoileva ravintola ja kahvila.
Työmiehentie 35
18200 Heinola

5. Tiinan tupa

Tiinan tupa on idyllinen pysähdyspaikka, jossa voi nauttia kauniista maisemista, herkullisista kotileivonnaisista sekä erinomaisista kalakukoista. Tiinan tupa sijaitsee puolella välissä Jyväskylää ja Kuopiota.
Ysitie 624
77700 Rautalampi

6. Karoliinan Kestikievari

Karoliinan Kestikievari on tunnettu perinteisistä herkullisista leivonnaisista, Kievarin maittavista keitto- ja salaattilounaista sekä maalaispizzoista. Kestikievari sijaitsee Leivonmäellä 10 km vanhasta Karoliinasta pohjoiseen.
Kuusirinne 11
41770 Leivonmäki

7. Porvoon Paahtimo

Vanhassa tiilimakasiinissa joen rannalla on Porvoon Paahtimo Bar & Cafe. Teras- silta tai Proomusta voit

nauttia jokinäkymästä ja juoda virvokkeita A-oikeuk- sin varustetussa baarissa. Vastapaahdettua kahvia on aina saatavissa, myös kotiin viemiseksi tai tuliaisiksi.
Mannerheiminkatu 2
06100 Porvoo

8. Vohvelikahvila

Vanha Kuivuri
Hämeenkyrössä sijaitsee PopUp-vohvelikahvila Vanha Kuivuri. Tarjolla on täytettyjä vohveleita, makealla ja suolaisella täytteellä. Myynnissä myös pullaa, piirakkaa ja muita suussa sulavia herkkuja.
Härkikuja 7
39100 Hämeenkyrö

9. Teahouse of Wehmains

Juvalla, vanhan herraskar- tanon pihapiirissä toimi- va teehuone-bistro on eri- koistunut monipuolisiin tee-elämyksiin ja laadukkaaseen teevalikoimaan. Ranskalais-skandinaavisesti sisustetuissa tiloissa yhdisty- vät paikallisesti tuotetut, herkulliset raaka-aineet ja tee-sommelierien valitse- mat laadukkaat teet ainut- laatuiseksi elämykseksi.
Pieksämäentie 234
51900 Juva

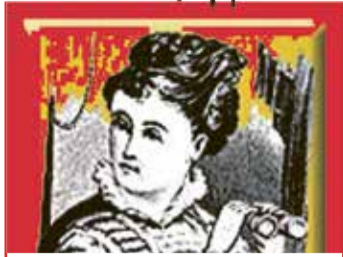
10. Cafe & Bistro Sattmark

Sattmarkissa voi viettää kiireettömän tauon kahvilan ja bistron herkkujen seuras- sa. Sattmarkin bistro tarjoi- lee maittavia lähiruoka- anoksia ja kahvilassa voit nauttia itse leivottuja suus- sa sulavia leivonnaisia. Toptaste on ruoka- ja ravin- tolamedia, joka tarjoaa ajankohtaista tietoa ruoka- maailmasta tuomalla esille ravintoloita, tuottajia ja keittiömestareita, juoma- tuotantoa unohtamatta.
Sattmark
Saaristotie, 21600 Parainen

Lähde: ePressi

Karoliinan Kestikievari

TEATTERIKÄRPÄSENÄ KATOSSA

Oletko nähnyt
näytelmän,
josta haluaisit
kertoa muillekin?

Lähetä teatteriarviosi
osoitteeseen:
toimitus@ekl.fi

Ihan oikean teatterin lumoa paavien, Väinö Linnan ja kotiopettajattaren seurassa

Olen nähnyt strimattuna kaksi huippuluokan teatteriesitystä. Toinen niistä on visuaalisesti upea Tampereen Teatterin *Saatana saapuu Moskovaan* ja toinen Turun Kaupunginteatterin *Don Juan*. Ero Aho huijarina ja Tuomas Mattila hänen uskollisena ja hieman yksitotisena palvelijana hurmasivat. Kaikki oli molemmissa esityksissä kohdallaan, mutta kotikatsomo ei ole kuitenkaan sama asia kuin teatterisali. Kaikkien teatterissa kävijöiden puolesta kihisen edelleen siitä, että hienosti karanteeni-ohjeet käyttöön ottaneet teatterit suljettiin. Nyt odotan monen muun lailla syksyn teatterisatoa.

Tampereen Teatterin suurella näyttämöllä nähdään lokakuussa, miten käy *Kotiopettajattaren* romaanissa orpotytölle, joka saa kotiopettajattaren pestin upeaan kartanoon ja rakastuu kartanon isäntään. Avioliiton esteenä on kuitenkin isännän voimassa oleva avioliitto. Suositusta romaanista dramatisoidun näytelmän ohjaa Jussi Nikkilä. Pääosissa Marketta Tikkanen ja Esa Latva-Aijö.

Toinen mielenkiintoinen uutuus on Karo Hämmäläisen romaanista Sami Keski-Vähälän sovittamana ja Mikko Kannisen ohjaama *Kansalliskirjailija*. Näytelmä kertoo työryhmästä, joka on tekevässä näytelmää kirjailija Väinö Linnasta. Työryhmä haluaa esittää totuuden Linnasta, mutta se ei olekaan löydettävissä helposti. Näytelmän rooleissa nähdään mm. Jukka Leisti, Arttu Ratinen, Eeva Hakulinen ja Kirsimarja Järvinen. Näytelmää esitetään Frenckell-näyttämöllä.

Tampereen Työväen Teatteri täyttää 120 vuotta. Suurella näyttämöllä juhlitaan musikaalin *Matilda* parissa. Se perustuu Roald Dahlin kirjaan. *Matilda* on epätavallinen tyttö, joka ottaa ohjat omiin käsiinsä ja ryhtyy muuttamaan maailmaa. Ennen muuta on luvassa taidokkaiden lasten esityksiä.

Paljon kiitosta saanut *Kinky Boots* -musikaali jatkaa myös voittokulkuaan. Taatujen innostavien esitysten joukkoon kuuluu myös *Hitler ja Blondi*, lavalla Seela Sella ja Vernerililja. Esitys nojaa paljolti Sellan karismaan, ehdin nähdä näytelmän juuri ennen sulkemisia.

Kestosuosikiksi nousee varmasti *Kaksi paavia*. Näytelmä perustuu tositapahtumiin, joiden myötä päästään katsomaan mitä Vatikanissa oikeasti tapahtuu. Näyttämöllä Ero Roine ja Asko Sarkola. Ensi-ilta on Tampereella,

Väinö Linnan kuva: Kuvasiskot, Museoviraston kokoelma.
Kuvakollaasi: Maria Atosuo.

mutta näytelmä nähdään myös **Turun Kaupunginteatterissa**.

Turun Kaupunginteatterissa luotetaan Martti Suosalon ja Mika Nuojuan vetovoimaan. Kaksikko on esittänyt Helsingin Kaupungin-

teatterissa Kiviä taskussa -näytelmää yli 500 kertaa, nyt kaksikko esittää Samuel Beckettin *Huomenna hän tulee*.

Uudenlainen *Kullervo* on nähtävissä pienellä näyttämöllä. *Kullervona* nähdään Linda Wallgrenin moderni-

soimassa esityksessä Helmi-Leena Nummela ja kaikissa muissakin rooleissa on teatterin 'oman naiskaartin naisia', kuten teatterin tiedotteessa kerrotaan. Esitysvuoroaan on myös odottanut jo alkuvuodesta valmistunut *Kysy siskoilta*. Pienellä näyttämöllä on siis tarjolla vertaistukea ja ohjeita naisten erilaisiin elämänvaiheisiin. Mukana Anna-Mari Kähärä, Susanna Haavisto ja Satu Rasila ystävineen.

Nokian huikean yritystarian näytelmäksi *Nokia* on kirjoittanut Sami Keski-Vähälä ja ohjannut Mikko Kouki. Näytelmän päärooleissa on kaksi hyvin erilaista yritysjohtajaa Jorma Ollila (Taneli Mäkelä) ja Risto Siilasmaa (Olli Rahkonen). Ollila halusi tehdä Nokiasta Suomen ensimmäisen aidosti globaalin suuryrityksen. Nokian tarina alkoi kumisaappaista ja se on kestänyt 155 vuotta. Huikeimmillaan se oli 1998, jolloin Nokia oli maailman ylivoimaisesti

Kysy siskoilta, vas. Sara Puljula, Anna-Mari Kähärä, Pauliina Saarinen, Susanna Haavisto, Anna Victoria Eriksson, Riitta Salminen ja Linda Hämmäläinen. Kuva: Otto-Ville Väättäinen.

Kangasalan Kesäteatterin

kesä 2021

www.kangasalankesateatteri.fi

Ohjelmassa muun muassa:

Anu Hälvän
ohjaama
musiikkipitoinen
klassikko
Kaunis Veera

Heikki Vihisen
käsikirjoittama ja
ohjaama
musiikkikomedia
Vannomatta paras

Ryhmävaraukset

p. 044 481 3020 tai: lippu.fi

HUK
HÄMEENLINNAN
UUSI KESÄTEATTERI
KANGASALAN KOMEDIA

MARIA LUND PÄIVI PYLVÄNÄINEN ELISA JÄRVELÄ ANU KOSONEN
OHJAUK KALLE PYLVÄNÄINEN KÄSIKIRJOITUS MARIA LUND & KALLE PYLVÄNÄINEN

HAJUVETTÄ ja lihapullia

28.7.-15.8.2021 | LIPUT 32 / 28 € WWW.TICKETMASTER.FI

WWW.HUKTEATTERI.FI

HÄMEENLINNAN KAUPUNGINPUISTO | TAMPEREENTIE 100 | 0400 409914

**BASTIONIN
KESÄTEATTERI
HAMINA**

Katettu kassamo

Sovitus ja ohjaus: **Mikko Kivinen**
Näyttelijät: **Mikko Kivinen, Ville Keskilä,
Minna Koskela, Jane Kääriäinen ja
Kalle Pylvänäinen**

SYNTIPUKKI

18.-28.8.2021 | 29,50 / 24,50 € lippu.fi

HAMINA BASTIONI | RAATHUONEENKATU 12
WWW.BASTIONTEATTERI.FI | 050 452 0222

suurin matkapuhelimien valmistaja. Ensin saatiin kaikki ja sitten menetettiin paljon. Yritysten tarinoita näyttämöllä esitetään harvoin. Nokia ansaitsee näytelmän ja esitys on ollut kiitos-ten arvoinen.

Helsingin Kaupunginteatterin syksyn uusi musikaali on *Niin kuin taivaassa*. Sen ovat kirjoittaneet Kay ja Carin Pollak, musiikin on säveltänyt Fredrik Kempen. Päärooleissa nähdään Tuukka Leppänen ja Oona Airola.

”Kun näin alkuperäisesityksen Ruotsissa, jouduin valtavan tunnevyöryn yllättämäksi. Jo väliajalla tajusin, että haluan tuoda tämän esityksen lahden yli Suomeen. On valtava onni saada nyt toteuttaa tämä unelma”, sanoo musikaalin ohjaaja, ruotsinkielisen Lilla Teaternin näyttämön taiteellinen johtaja Jakob Höglund. Kapellimestarina on Eeva Kontu. Ruotsalaiselokuvaan (2004) perustuva musikaali kertoo menestyneen kapellimestarin Daniel Daréuksen paluusta lapsuuden kotiseudulle pohjoisruotsalaiseen kylään. Huippumuusikko haluaisi elää hiljaiseloa, mutta löytää pian itsensä johtamasta kyläläisten kirkko-kuoroa, keskeltä värikästä ja elinvoimaista yhteisöä, mistä löytyy ystäviä, mutta myös vanhoja haavoja ja lopulta todellinen rakkaus.

Helsingin Kaupunginteatterin Areena-näyttämölle kapuavat Martti Suosallo ja Katja Kuttner. Pasi Lampelan näytelmässä *Turvamies* nähdään mitä tapahtuu, kun varakkaan, teollisuussuvun raikulipoika ei pääsekään elämänsä treffeille. Isän palkkaama turvamies estää lähtemisen ja kertoo, että pojan henki on vaarassa, perhettä kiristetään. Hauskoja tilanteita riittää vakavan asian ohella.

Toinen Areena-näyttämön uutuus on dekkarikomedia *Baskervillen koir*. Dekkari-komediaksi nimetty näytelmä on Sherlock Holmes -klassikko. Mestarietsivä ryhtyy uskollisen apurinsa tohtori Watsonin kanssa ratkomaan sata vuotta sitten tapahtunutta Sir Baskervillen kuolemaa hirviökoiran hampaissa. Luvassa on virtuoosimaista näyttelijätyötä, kun rikokseen ratkaisemiseen paneutuvat Santeri Kinnunen ja Risto Kaskilahti. Näytelmän on ohjannut Sakari Hokkanen.

Pienellä näyttämöllä Pasi-lassa nähdään vuoden 2019 Finlandia-voittajan Pajtim Statovcin Bolla-romaanista Tuomas Timosen dramatisoitu näytelmä *Bolla*. Näytelmän ohjaa Milja Sarkola. Bolla kertoo kielletystä rakkaudesta naimisissa olevan perheenisän, albaani Arsimin (Samuli Niittymäki) ja serbi Milošin (Mikko Kauppila) välillä keskellä sotaa 1990-luvun lopun Kosovossa. Tässä näytelmässä hyvyys ja

Helsingin Kaupunginteatterin Baskervillen koirassa nähdään Santeri Kinnunen ja Risto Kaskilahti. Kuva: Henrik Schütt.

pahuus eivät ole yksiselitteisiä. Näytelmä on riipaiseva kuvaus ihmismielen ristiriitaisuuksista ja kaipauksesta.

Vielä ehtii nähdä Heidi Heralan huikeassa roolissaan Rosa Liksomien romaaniin perustuvassa, Susanna Airaksisen dramatisoimassa ja

ohjaamassa *Everstinnassa*. Kirjoitin esityksestä: ”Näytelmän everstinna on Heidi Herala, joka yltää roolissaan elämänsä suoritukseen. Mikä energia, tilanteen hallinta, osaaminen, innostus, murteen hallinta, rakkaus esittämiseen ja roolihenkilöön! Näyttelijä on 60-vuotiaana uransa huipulla ja katsojalle jää tunne minne hän vielä ehtiikään.”

Suomen Kansallisteatterin syksy alkaa Vallilan Kansallisteatterin tiloissa Vallilan konepajan alueella Vesa Vierikon ohjaamalla Molièren *Saiturilla*. Vanhalla Harpagonilla (Markku Maalismaa) on kasapäin käteistä rahaa, mutta ei minkäänlaista aikomustakaan luopua rahoistaan. Mutta kaikki muuttuu, kun Harpagon rakastuu nuoreen ja kauniiseen Maria-noon, mutta samaan tyttöön on rakastunut myös Harpagonin poika. Raha ja rakkaus olivat komedian aineksia 1600-luvun Pariisissa ja myös 2000-luvun Vallilassa.

Kansallisteatterin Suurelle näyttämölle on tulossa kaksi ensi-iltaa. Juha Jokelan kirjoittama ja ohjaama uutuusteos *Dosentit* on inhimillinen ja älykäs teos tutkijan kampaailusta tieteen ja taloudellisen hyötyajattelun ristipaineessa. Ria Kataja, Hannu-Pekka Björkman, Tommi Korpela, Maria Kuusiluoma, Otto Rokka ja Marja Salo

tuovat akateemisen maailman abstraktit käsitteet katsojan tasolle koskettavasti ja herkullisen tunnistettavasti.

Tuomas Rinta-Panttilan ohjaama *Tunnit, viikot, kuukaudet* on musiikin kehystämä näyttämöteos, jonka rooleissa nähdään Petra Karjalainen ja Timo Tuominen. Esityksen ytimessä on elämän ajallisuus ja rajallisuus. Kuoleman edessä ihminen on avuton ja uhmakas, pelokas ja toiveikas, häijy ja hellä. Kati Kaartisen kirjoittama teos pohjautuu Reko ja Tina Lundánin romaaniin *Viikkoja*, kuukausia sekä Tina Lundánin romaaniin *Ensimmäinen kesä*. Jussi Tuurnan säveltämä ja livebändin soittama musiikki tiivistää hetkiä musiikilliseen tuotoon. Näytelmä nähdään myös **Tampereen Työväen Teatterissa**.

Rahasta puhutaan myös Maria Jotunin *Kultaisessa vasikassa*. Näytelmän kantaesitys oli Suomen Kansallisteatterissa 1911. Onko mikään muuttunut? Kultaisessa vasikassa tavoitellaan äkkirikastumista, keinotellaan ja kohdellaan kanssaihmiä vain rahan arvolla mitaten. Esitys on **Kansallisteatterin ja Espoon Kaupunginteatterin yhteistyötä**, ensi-ilta on Espoossa. Lavalla ovat mm. Pirjo Luoma-aho, Petri Manninen, Harri Nousiainen, Chike Ohanwe ja Elsa Saisio. Esityksen ohjaa Erik Söderblom.

Jessie Nelson – Sara Bareilles
WAITRESS – UNELMIEN RESEPTI
Herkullinen musikaalikomedia
SUOMEN KANTAESITYS 1.9.2021

Ryhmäedut jo 20 hengen ryhmälle! Syksyn esitykset myydään turvavälein / Ryhmämyynti (03) 752 6000 - lktryhmat@lahti.fi palvelee 18.6. asti

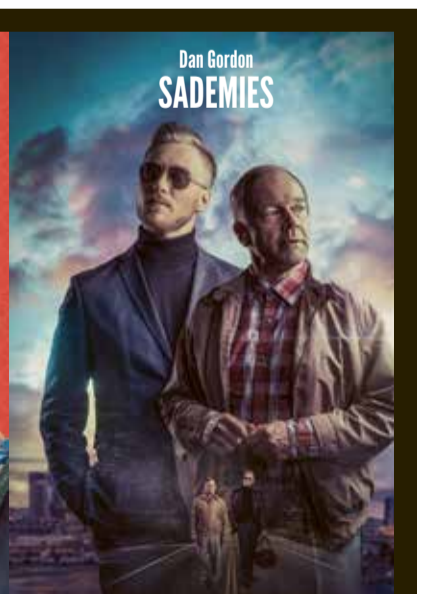

Leo Tolstoi – Pasi Lampela
SOTA JA RAUHA
Ystävyys. Rakkaus. Elämä. Kuolema
ENSI-ILTA 11.9.2021

www.lippu.fi - www.lahdenkaupunginteatteri.fi

Laura Wade
KULTA, OLLAAN KOTONA
Edes nostalgia ei ole entisellään
SUOMEN KANTAESITYS 30.9.2021

KUOPION KAUPUNGIN TEATTERI

Puh. 0600 413 143
ma-la klo 9–19

lippu.fi⁺

kuopionkaupunginteatteri.fi

SYKSYN OHJELMISTOSSA MM. KARI HEISKASEN ENNENNÄKEMÄTÖN RINTAMAMIESTALO. LISÄKSI KOMEDIAA, DRAAMA JA FARSSIA!

20-VUOTIS JUHLAVUODEN KUNNIAKSI

PERÄSEINÄJOEN PENNIHÄÄT ESITTÄÄ HERO SCHRÖDERUKSEN KANSANKOMEDIAN

NAVETTA MAISTERI

SOVITUS JA OHJAUS SARI VIITASAARI

Liput: 20€/hlö
Yli 10 hlö ryhmät: 18€/hlö
Alle 15v: 10€/hlö
Alle kouluikäiset ilman
Sis. välillä kahvin, teen tai pillimehun ja pullan

Tiedustelut ja varaukset:
www.penninhaat.net / puh. 040 - 7789533

Ensinäytös

ke 7.7 klo 19.00

to 8.7 klo 19.00

pe 9.7 klo 19.00

la 10.7 klo 19.00

su 11.7 klo 14.00

ke 14.7 klo 19.00

to 15.7 klo 19.00

pe 16.7 klo 19.00

la 17.7 klo 14.00

su 18.7 klo 14.00

Juhlarevyy: Ilolla Porvoo 675 vuotta

Tänä vuonna Porvoo juhlii 675-vuotista taivaltaan. Sen kunniaksi Porvoon Kesäteatteri esittää Juhlarevyy Ilolla Porvoo 675 v., joka on osa juhlavuoden virallista ohjelmaa.

D Juha Laitilan ja Jussi Tuomisen (ohjaaja, käsikirjoittaja, mm. Tankki täyteen, Sisko ja sen veli) käsikirjoittama juhlarevyy on vauhdikas ja iloinen sekamelska Porvoon loistokasta historiaa ja etenkin värikästä nykyaikaa tv:n realitysarjoihin. Musiikkia, laulua ja naurua, humoristista runoutta ja sketsiviihdettä, imitaatiota ja drag-taidetta.

Lavalla superjulkisten kavalkadi

Mukana ilossa ovat Runeberg ja Kikka, jos vain Petronella-enkeli päästää heidät juhliin. Arvokkuutta tuovat Trump ja Suomen presidentit rouvineen. Selviääköhän viimein, mitä Aleksanteri I:n ja Ulla Möllensvärdin välillä oikein tapahtui 1809? Maalaiskunnan poliisiasemalle tupsahtava Jethro näyttää kadotaneen ajan, paikan, tajun ja itsensä.

Musiikista huolehtivat Danny ja Paula Koivuniemi, Stig ja Arja Koriseva, Carola Häggkvist, Arttu Wiskari ja Alma. Porvoon omat taiteilijat, Tapio Heinosen laulut ja Gammelbackan voimalausajat nostavat tunnelman kattoon.

Satu Laitila ja Juha Laitila
Kuvat: Porvoon Kesäteatteri.

Porvoon Kesäteatteri pyrkii toteuttamaan esitykset turvallisesti väljässä katsomossa viime kesän malliin.

ESITYKSET:
ke 28.7. – la 14.8. Porvoon Taide-
tehtaan ravintola Fabrikenissa.

LISÄTIEDOT:
www.porvoonkesateatteri.fi ja
info@porvoonkesateatteri.fi
Satu Laitila, puh. 0400 787878

Porvoon Kesäteatterin Juhlarevyy

**ILOLLA
PORVOO
675 v.**

Juhlarevyy on vauhdikas ja iloinen sekamelska Porvoon loistokasta historiaa ja etenkin värikästä nykyaikaa tv:n realitysarjoihin.

Rooleissa Antti Taipale, Juha Laitila, Satu Laitila

Lisätiedot: www.porvoonkesateatteri.fi

Esitykset: ke 28.7.- la 14.8.21 taidetehtas.fi, Liput: 29,50 / 27,50

Ryhmämyynti: www.taidetehtas.fi, puh. 010 213 8200

PAIKKOJA RAJOITETUSTI

lippu.fi + 0600 900 900
(2€/alk.min+mpm/pvm)

Afrikan Tähti -lautapelin
juhlapainos näyttää tältä.

Muistathan vielä Afrikan Tähdän?

Kaikkien rakastama Afrikan Tähti -lautapeli ei näytä tänä vuonna samalta. Jo 70 vuoden ajan tämä lautapelin klassikko on ollut suomalaisten kesto-suosikki. Nyt Afrikan Tähdän menestystarinaa päätettiin kunniottaa tekemällä siitä erikoispainos.

D Afrikan Tähti ja sen maailma ovat monille suomalaisista entuudestaan tuttuja. Nyt vain juhlavuoden 2021 ajan myynnissä oleva peli on ilmeeltään täysin uudistettu. Sen suunnittelusta vastasi palkittu kuvataiteilija **Matti Pikkujäämä.**

Pelin valmistajan Pelikon mukaan pelattuun vuuteen tehtyjä muutoksia ei juuri ole, mutta esimerkiksi perinteisiä rosvoja hänen uudistamastaan pelilaudasta ei löydy.

– Ei huolta, kyllä pelaajan edelleen täytyy rahoistaan huolta pitää, sillä rosvoit ovat juhlavuoden versiossa korvattu leopardeilla. Ne vasta nopeasti rahat vievätkin, Pikkujäämä nauraa.

Kaikissa Afrikan Tähteen liittyvissä uudistuksissa ja suunnitelmissa ovat mukana myös **Kari Mannerlan** neljä tyttäreltä. Tekijänoikeuksista vastaava Minka Mannerla on toiminut tiiviissä yhteistyössä erikoispainoksen luomisessa.

Lähde: MyNewsDesk

**ELÄKKEENSAAJA-LEHDEN
MAINOSTILAVARAUKSET**
puh. 045 110 4122

Veteraanien kulttuurikatselmus 20.-21.11.2021 Kotka

Kulttuurikatselmus koostuu musiikki-, tanssi sekä näyttämötaiteen esityksistä, illallisohjelmasta ja sunnuntain loppukatselmuksesta!

KUTSU JA OHJELMA

Lauantai 20.11.2021

Avajaiset klo 11.30
Kotkan Konserttitalo (Keskuskatu 33)

Musiikki klo 12.00 alkaen

Yksinlaulu
Lauluryhmät (yksiääniset, kaksi tai useampi laulaja)
Lauluyhtyeet (moniääniset, 2–10 laulajaa)
Kuurit (moniääniset, yli 10 laulajaa)
Soitinsolistit
Soitinyhtyeet (enintään 10 soittajaa)
Orkesterit (yli 10 soittajaa)

Näyttämötaide klo 12.00 alkaen

Lausunta (yksin tai ryhmässä)
Sketsit
Pienoisnäytelmät (mukaan lukien ohjelmakokonaisuudet)

Tanssilajit klo 12.00 alkaen

Tanssilliset ryhmät (perinteiset, uudet omat koreografiat)
Kansantanssit
Senioritanssit (perinteiset senioritanssit ja omat koreografiat)
Kantritanssit ja rivitanssit samassa sarjassa
Vanhat salonkitanssit

Oheisohjelma

Illallistilaisuus ja tanssit, karaoke klo 19.00–
Illatilaisuus järjestetään ravintola Kairossa (Satamakatu 7).
Illalliskortti sisältää illallisen, tanssilipun ja
karaoke mahdollisuuden.

Sunnuntai 21.11.2021

Loppukatselmus klo 12.00
(Kotkan Konserttitalo, Keskuskatu 33)

Osallistumismaksut ja ilmoittautuminen

Yksinesiiintyjät ja parit 20 €,
alle 10 hengen ryhmä 40 € ja
yli 10 hengen ryhmät 60 €.

Osallistumismaksuista lähetetään lasku.

Ilmoittautumiset 20.10.2021 mennessä
lajikohtaisesti erillisellä lomakkeella
osoitteessa tul.fi/veteraanit.

Ilmoittautumislomakkeen voi myös
tulostaa ja lähettää osoitteeseen:
TUL Kymenlaakson piiri ry,
Keskuskatu 33 LH 3, 48100 Kotka

Lounas

Lounas on lauantaina 20.11. klo 11.00–15.00.
Lounaspaikkana toimii ravintola Vausti
Konserttitalon yhteydessä.

Lounas 13 €/hlö. Lounasvaraukset 20.10.2021
mennessä erillisellä lomakkeella
osoitteessa tul.fi/veteraanit.

Kahvio palvelee koko tapahtuman ajan.

Illallistilaisuus ja tanssit

lauantaina 20.11.2021 klo 19.00 –
Illatilaisuus järjestetään ravintola
Kairossa (Satamakatu 7).
Illalliskortti sisältää illallisen, tanssilipun
ja karaoke mahdollisuuden.
Tilaisuuteen mahtuu 170 henkeä.

Illalliskortin hinta on 28 €. Ilmoittautuminen
tulee tehdä 20.10.2021 mennessä erillisellä
lomakkeella tul.fi/veteraanit.

Majoitukset 19.–21.11.2021

Original Sokos Hotel Seurahuone,
Keskuskatu 21, 48100 KOTKA
+358 10 7821 000

Varaustunnuksella BTUL211119 seuraavat hinnat:

- 97.00 EUR Standard Queen tai Twin huone yhdelle hengelle
- 117.00 EUR Standard Queen tai Twin huone kahdelle hengelle

Majoitukseen sisältyy aamiainen, asiakassauna.
Hinnat ovat voimassa kiintiön saatavuuden mukaan
29.10.2021 asti.

Säännöt

Esityksiä voi kullakin osallistujalla olla yksi/laji.
Esityksen pituus voi olla korkeintaan viisi (5)
minuuttia, poikkeuksena sketsit ja pienoisnäytelmät,
joiden esityksen pituus voi olla korkeintaan
kymmenen (10) minuuttia.

Esityksen kesto aika on mainittava ilmoittautumisen
yhteydessä. Tapahtuma on avoin 55 vuotta
täyttäneille Suomen Työväen Urheiluliitto TUL:n,
Eläkkeensaajien Keskusliiton, Eläkeläisten, Työväen
Näyttämöiden Liitto TNL:n ja Suomen Työväen
Musiikkiliitto STM:n yksinesiiintyjille ja ryhmille.

Ryhmässä 1/4 saa alittaa ikärajan. Tuomaristo
valitsee esiintyjät sunnuntain loppukatselmukseen.

Katselmuksen tarkemmat säännöt: tul.fi/veteraanit

Tapahtuman
järjestävät
yhteistyössä:

Lisätietoja:

www.tul.fi/kulttuurikatselmus

Jukka Vilkki, jukka.vilkki@tul.fi,

p. 045 7731 1055

Leena-Maijan

KIRJASTOSSA

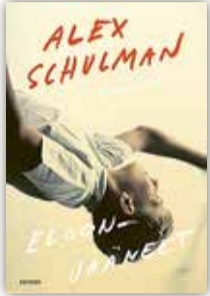
Leena-Maija Tuominen

Kesälukemista kerrakseen

Kuka minä olen oikein ollut

■ Alex Schulmanin Eloonjääneet

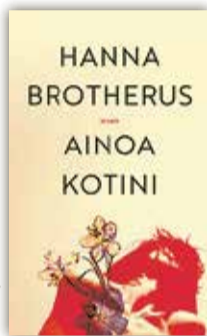
(suom. Jaana Nikula, Nemo 2021, 288 s.) on yhtä huikea kuvaus yhden perheen vaiheista kuin hänen aiemmin suomennetut romaaninsa *Unohda minut* ja *Polta nämä kirjeet*. Eloonjääneissä kolme veljestä on menossa ripottelemaan äitinsä tuhkat kesämökille. Miehet eivät ole aikuisina juuri tavanneet ja eivätkä ole käyneet mökillä kahteenkymmeneen vuoteen. Tarina kerrotaan kahdella tasolla. Nykyhetkessä eletään yhden päivän tapahtumat ja lapsuuden muistot

keritään auki vähitellen. Veljekset ovat lapsena olleet läheisiä, he ovat yhdessä yrittäneet selviytyä isän ja äidin juomisen ja riitelyn keskellä. Vanhemmat olivat arvaamattomia ja poikien kasvatus ristiriitoja täynnä. Schulmanin romaanit eivät unohdu, niiden lumovoima on ehtymätön.

■ Hanna Brotherus

on arvostettu ohjaaja, koreografi, tanssija ja nyt myös kirjailija. *Ainoa kotini* (WSOY 2021, 329 s.) on kertomus Hannan omasta elämästä, hänen

lapsuutensa perheestä, hänestä itsestään taiteilijana ja neljän lapsen äitinä. Mutta se kertoo myös millaista on olla syömishäiriöistä kärsivän tytön sisar ja millaista on, kun sisar kuolee rintasyöpään. On myös käytävä läpi avioero ja osattava olla äiti narkomaanipoljelle ja syömishäiriöiselle tyttärelle. Kirjoittamalla Brotherus saa myös vähitellen selvyden omasta perimmäisestä olemuksestaan. "On erittäin vaikea myöntää, että minulla on sama sairaus kuin siskollani ja tyttärelläni. Olen ajatellut pitkään, ettei syömishäiriö koske minua, jos vain päätän niin." Kaiken myöntäminen on iso asia. Kirjan loppupuolella Brotherus kertoo uudesta rakkaudesta. Sen myötä kirjan sävy saa uusia ulottuvuuksia. Upealla tavalla kirjoitettu esikoisromani.

■ Enni Mustosen Syrjästäkatsojan tarina on edennyt yhdeksänteen osaan. Uutuuden Näkijä

(Otava 2021, 666 s.) kertojana on tarinan aloittaneen Idan tyttären Kirstin tytär Viena. Vienasta on tullut elokuvien tekemisessä tärkeässä roolissa oleva pukija. Viena päätyy Hollywoodiin, missä hän tapaa 1950-luvun elokuvamaailman tähtiä, ohjaajia, kuvaajia, lavastajia ja pukusuunnittelijoita. Hän osallistuu monien merkittävien elokuvien kuvauksiin. Tutuksi tulevat aikakauden tähdet Debbie Reynolds, Glark Gable, Elvis, Tony Curtis, Jack Lemmon ja ennen muuta Marilyn Monroe. Kovin kaunista kuvaa ei elokuvamaailman huipuhenkilöistä anneta. Välillä Viena on mukana Tuntemattoman sotilaan kuvauksissa. Mustosen työn takeena on perusteellinen taustatyö. Toki mukana on tarpeellinen määrä päähenkilöiden rakkauksia, pettymyksiä, ystäviä ja perheenjäseniä. Luvasa oleva kymmenes osa taitaa olla sarjan viimeinen.

■ Laura Pörstin Viimeinen vuosi, muistiinpanoja muuttamista vaatekapaleista

(Gummerus 2021, 245 s.) on kertomus isoäidin viimeisestä elinvuodesta, kirjoittajan lapsettomuudesta, Pariisista ja vaatteiden taakseen kätkemistä tarinoista. Isoäiti on kymmeniä vuosia sitten ommellut kauniin viininpuunaisen satiiniaamutakin, jossa on vaaleanpunaisia kukkia. Takki löytyy mummulan vintiltä ja siitä alkavat vaatteisiin liittyvät tarinat. Kirjassa on pohdintaa vaatteidemme alkuperästä ja suhteestamme vaatteisiin. Se on myös kertomus mummun ja lapsenlapsen suhteesta. Monella tavalla hyvän mielen kirja.

■ **Milka Hakkaraisen** esikoisteos *Ei verta rantaa rakkaampaa* (Myllylahti 2021, 372 s.) on luokiteltu jännitysromaaniksi. Sitä se on, ja se on myös hieno esikoisteos. Hakkarainen on asunut yli 10 vuotta Ruotsissa. Romaanissa Jani, poliisi, ja Rosa, rikostoimittaja, ovat sotkeneet

Kirjasto – meille kaikille tarkoitettu, kaikkien oma

Helsingin keskuskirjasto Oodissa on tilaa sekä kirjoille että kaupunkilaisille. Kuva: Ulla Wallinsalo.

Kirjasto on ihmiskunnan ikivanha keksintö. Ainakin 3000 vuotta sitten kirjastoja oli olemassa Välimeren maiden ja lähialueiden kaupungeissa. Egyptin Aleksandriassa oli kirjasto, joka perustettiin noin 2500 vuotta sitten, mutta eri sotien ja tapahtumien johdosta tuhoutui vajaan tuhannen vuoden toiminnan jälkeen.

D Kirjastot olivat luostareiden tai muiden organisaatioiden omistamia, eikä yleisöllä ollut niihin pääsyä kuin rajoitetusti.

Suomen ensimmäinen lainakirjasto avautui Vaasassa vuonna 1795. Tästä lähti alkuun runsaan sadan vuoden mittainen ajanjakso, jonka kuluessa nykyinen kirjastolaitoksemme on kehittänyt.

Ensin yleisiä kirjastoja tuli koulujen yhteyteen. 1900-luvun alkupuolelta perustettiin erillisiä kirjastoja niin, että jokaisessa kunnassa oli lopulta yleinen kirjasto. Nyt on menossa aikakausi, jolloin kirjastojen toimia ollaan supistamassa; niitä keskitetään kuntien ja kaupunkien keskuksiin.

Kirjasto tänään

Mitä nykypäivän kirjasto tarjoaa meille kaikille? Tietysti

mukaan. Muutamia esimerkkejä: kotimainen kaunokirjallisuus, ulkomainen kaunokirjallisuus, jännitys, sota, erilaiset harrastukset, sanomaja aikakauslehdet sekä monet muut aihealueet. Kirjoja on tarjolla myös e-kirjoina, eli luettavissa sähköisillä laitteilla. Niiden suosio kasvaa kaiken aikaa. Äänikirjoja voi kuunnella vaikka eläkeläismatkoilla autolla ajaessa.

Hieman lukuja...

Kirjoja ja muita kirjaston aineistoja lainattiin vuonna 2020 yli 70 miljoonaa kertaa. Koska kirjat ja muut kuluvat käytössä, viime vuonna poistettiin käytöstä 2,7 miljoonaa kirjaa ja muuta kohdetta.

Suomen yleisissä kirjastoissa oli vuoden 2020 lopussa lähes 33 miljoonaa teosta. Kirjoja määrästä oli runsaat 28,2 miljoonaa, musiikkitalienteita ja videoita 3,6 miljoonaa ja muita tallenteita 1,2 miljoonaa. Eli varsin suuresta määrästä tietoa, tunteita ja taitoa on kansalaisille ilmaiseksi tarjolla joka puolella maata. Näiden lisäksi tulevat oppilaitosten ja muiden ei-julkisten kirjastojen kokoelmat.

Vuoden 2020 lopussa kirjastoja oli Suomessa 631, lisäksi kirjastoautoja 137. Mainio esimerkki kirjastoautosta: 85-vuotias sisareni

monenlaista kirjallisuutta, tiedonhankinnan väyliä, hupia, musiikkia, päivittäistä ajantietoa lukusalissa tai mitä tahansa kukin keksii etsiä ja pyytää. Uuttakin hankittavaksi, mikäli jotain ei siellä jo valmiiksi ole.

Kirjaston perustehtävä on kirjojen lainaaminen. Se on maassamme viety pitkälle käyttäjien toiveiden mukaan. Kirjastosta löytyy melkein kirja kuin kirja, ja jos omasta kirjastosta sitä ei löydy, teoksen saa kaukolainauksella.

Kirjastojen kokoelmat on järjestetty aihealueiden

asiansa ja päätyneet Skutskäriin, sellutehtaan kupeeseen, 20 kilometrin päähän Gävlestä. Jani on tullut Tukholmasta ja Rosa Suomesta. Jännitystä romaaniin tuovat Suomi-seuran liepeillä tapahtuneet murhat ja Janin isovanhempien oudot kuolemat. Rosa ei malta pysyä erossa murhien tutkimisesta. Paljon romaanissa pohditaan suomalaisten sopeutumista ja sopeutumattomuutta Ruotsiin. Finnjavel-haukkumimestä ovat kärsineet kaikki Suomesta Ruotsiin muuttaneet. Romaanin tarina etenee soljuvasti ja uskottavasti. Taidokas esikoisteos.

■ **Helena Steenin** *Paikka hyvässä perheessä* (Minerva 2021, 352 s.) on viihdekirja parhaimmillaan. Isänsä sisaren hoivissa kasvanut Anni lähe-

tetään Englantiin hyvään perheeseen oppimaan kieltä. Tyttö olettaa pääsevänsä sisäkön töihin, mutta joutuukin keittäjän apulaiseksi kellarikerroksessa olevan keittiön uumeniin. Englannissa palveluskunta tiesi 1930-luvulla paikkansa. Tähän suomalaistytön ei ole helppo sopeutua, onneksi tulomatalla laivassa oli miellyttävää matkaseuraa. Luokkayhteiskunnan kuvaus on hyvin uskottavaa ja mielenkiintoista.

■ **Anna-Mari Kasiksen** runokokoelman *Sitten kun olen vanha*. Runoja täydestä elämästä (Kirjapaja 2020, 72 s.)

runot ovat ihastuttavalla tavalla arkisia. Niissä vanhuus on luonnollinen osa elämää, jota eivät oikeastaan ymmärrä kuin ne, jotka ovat pitkään eläneet. Runoon Vanhojen elämää kiteytyy runoilijan elämänilo ja rakkaus vanhoja ihmisiä kohtaan. "Pitäkö kertomuksia elää/vanhojen elämää?/ Tahtoisin hassutella/silloin kun kukaan ei näe./Hypellä nurmikolla/tanssia tuulessa,/

vapaana tahdon liittää/hyvä huulessa."

■ Dekkaripino on kasvanut. Lukemista odottavat **Seppo Jokisen** *Siipirikkoiset* (CrimeTime 2021), **Arttu Tuomisen** *Vaiennettu* (WSOY), **Harriet Tycen** *Kaikki valheesi* (Otava 2021), **Ruth Waren** *Lumimyrsky* (Otava 2020) ja **Elly Griffiths'in** *Sini-viittainen nainen* (Tammi 2020).

■ Kesällä voisi olla aikaa tutustua uuteen kirjailijaan. Yhdysvaltalaisen **Elisabeth Stroutin** tuotannosta Kristiina Riskman on suomentanut romaanit *Nimeni on Lucy Barton*, *Kaikki on mahdollista*, *Olive Kitteridge* ja *Olive, taas* (Tammi 2021, 355 s.). Viime mainittu on kokoelma tarinoita ihmisistä, joita Olive tapaa ja joiden elämästä hän on kiinnostunut. Vähitellen Oliven voimat hupenevat ja hän päätyy palvelutaloon, missä hän yksinäisyydessään miettii, kuka hän oikein on. Elämänläheisiä kirjoja, joihin olen ihastunut.

Kuva: Ulla Wallinsalo.

asui Ylihärmässä sivukylällä. Kirjastoauto pysähtyi hänen talonsa kohdalla. Nyt, kun hän muutti keskustaan, kirjastosta kysyvät, haluaako sisareni kirjastoauton käyvän hänen luonaan. Ja niin kävi: kahden viikon välein auto pysähtyy parkkipaikalla viiden metrin päässä ulko-ovelta. Joskus palvelua näköjään saa kunnalliseltakin puolelta.

Suomenkielinen kirjallisuus syntyi vuonna 1543, kun Mikael Agricola julkaisi ABC-kirjan. Suomen kieli on siitä lähtien kehittynyt – ja kehittyy edelleen. Aleksis Kiven Seitsemää veljestä on painettu noin 1,6 miljoonaa ja Elias Lönnrotin Kalevalaa runsaat 1,4 miljoonaa. Kolmantena listassa on J. W. Runebergin Vänrikki Stoolin

tarinat, 1,2 miljoonaa painettua kappaletta.

Kotimaisen nykykirjallisuuden paras myynti on Sofi Oksasen Puhdistus-kirjalla, noin 193 000 kappaletta. Toisena on Ilkka Remes kahdella kirjallaan. Remes on kuitenkin kaikkein myydyin nykykirjailija, sillä hänen teoksiaan on myyty kaikkiaan yli 1,5 miljoonaa. Laila Hirvisaari on toisena 1,2 miljoonalla julkaistulla kirjalla ja Arto Paasilinna kolmantena lähes 800 000 kirjan myynnillä.

... ja best sellereitä

Entäpä sitten maailmanlaajuiset menestyskirjat? Maailman myydyin yksittäinen kirja on J.R.R. Tolkienin *Taru sormusten herrasta*, myynti-

määrä on 150 miljoonaa kappaletta. Toisena on Antoine de Saint-Exupéry kirjallaan *Pikku prinssi* – sitä on myyty 140 miljoonaa.

Kolmanneksi myydyin on J.K. Rowlingin *Harry Potter* ja viisasten kivi, jota on myyty 120 miljoonaa. Kaikkiaan *Harry Potter* -sarjan kirjoja on myyty yli 500 miljoonaa. Kaikki mainitut kirjat ovat kirjastossa jokaisen kirjallisuuden ystävän ulottuvilla.

Oma kirjaston käyttöni on jatkuvaa, yleensä minulla on koko ajan 5–6 kirjaa kerrallaan lainassa. Kirjaston kanssa teen myös yhteistyötä: viemme heille vaihtohyllyyn kirjoja ja usein toisen kassin sellaisia kirjoja, jotka kirjasto voi laittaa lainausosastolle. Henkilökunta käy kirjat läpi ja laittaa ne kiertoohlyyn, mikäli heillä ei ole niille tarvetta. Harvoin näen niitä kiertoohlyyssä.

Jostain syystä kirjasto on myös kotona! Siihen on kertynyt useampia tuhansia kirjoja vuosikymmenten aikana. Vähitellen niistä luovutaan, pääosa menee eri kirjastolle. Aina kuitenkin tulee hankittua uutta ja mielenkiintoista luettavaa, vaikka mielessä on ollut, että ei enää meille uusia kirjoja.

Mutta miten sitä voisi olla ja elää ilman kirjoja?

Valto Salonperä

Näytelmä tarjoilee näköalapaikan aikansa rakastetuimman ja lahjakkaimman naislaulajan Laila Kinnusen elämän hienoimpiin hetkiin niin estradilla kuin arjessakin.

To 1.7.2021 klo 14. Kermankosken lava, Heinävesi
La 14.8.2021 klo 18. Kartano Kievarin kesäteatteri, Äänekoski
Su 15.8.2021 klo 15. Kartano Kievarin kesäteatteri, Äänekoski
Ke 1.9.2021 klo 18. Malmitalo, Helsinki
La 4.9.2021 klo 15. ja 18. Kangasala-talo, Kangasala
Pe 24.9.2021 klo 18. Martinsali, Raisio
To 14.10.2021 klo 19. Akustiikka, Ylivieska
Pe 15.10.2021 klo 19. Raahasali, Raahel
La 16.10.2021 klo 18. Joentalo, Rovaniemi
Su 17.10.2021 klo 15. Korundi, Tornio
La 13.11.2021 klo 18. Poleeni, Pieksämäki
Pe 19.11.2021 klo 18. Kuusankoskitalo, Kouvola
La 20.11.2021 klo 18. Kulttuuritalo Virta, Karelia-sali, Imatra
Su 21.11.2021 klo 15. Carelia-sali, Joensuu

Lipunmyynti: lippu.fi / ticketmaster.fi / ticketti.fi
Ryhmämyynti ja lisätieto: 040-7406354 / onerva.aikio@viihdeohjelmat.fi

www.hami.fi/lepaan-viinitila

Tilaviiniä, golfia & tarinoita *Lepaalla*

Tervetuloa tutustumaan viinivalmistuksen kiehtovaan maailmaan ja maistelemaan oman talon tilaviinejä oppaan johdolla. Heittäydy historian vietäväksi ja lähde Lepaan Annan tarinan matkaan puistokierrokselle. Nauti golfista ainutlaatuisella kentällä hämäläisessä peltomaisemassa.

Lepaan
viini & puutarha & golf

• Viinitilantie 12, 14610 Lepaa •
• puh. 03 6465 283 • 0400 398 074 •

POSTIMUSEO

AAMUKAHVI
&
TUORE LEHTI

Postimuseossa
28.5.2021–28.8.2022

Postimuseon näyttelyt museokeskus Vapriikissa
Alaverstaanraitti 5, Tampere
14 €/7 € tai Museokortti • www.postimuseo.fi

VAPRIIKKI

ELÄKKEENSAAJA-LEHDEN mainostilavaraukset
puh. 045 110 4122

Ralf Friberg 85 vuotta

Toukokuun 14. päivä Ralf Friberg vietti 85-vuotispäiväänsä hyvissä voimissa. EKL:n ruotsinkielinen piiri onnitteli häntä Rauno Kousan avustuksella. Friberg toimi EKL:n ruotsinkielisen piirin puheenjohtajana vuosina 2004–2013 ja oli liiton hallituksen jäsen 2005–2008 sekä liiton valtuuston jäsen 2008–2014.

Friberg osallistuu edelleen merkittävällä tavalla piirin kokouksiin, koska vastaa piirin illanviettoiminnasta haastatellen yhdistyksen erilaisia kiinnostavia persoonia.

Maksuttomat EKL:n vanhus- neuvostopäivät lokakuussa!

EKL:n perinteiset vanhusneuvostopäivät toteutetaan jälleen lokakuussa 13.–15.10.2021 Rajaniemessä. Maksuttomiin päiviin ovat tervetulleita liiton aktiivit ja muut, jotka ovat aiheesta kiinnostuneita tai alueellaan vanhusneuvostotyössä mukana.

Päivillä kehitetään ja lisätään edellisten vuosien tapaan tietoisuutta vanhusneuvostojen toiminnasta, sen mahdollisuuksista ja tulevaisuudesta. Samalla saatetaan yhteen vanhusneuvostoaktiivit, jaetaan kokemuksia ympäri Suomea ja vietetään hyvää aikaa yhdessä.

Koulutuspäivien ohjelma julkaistaan sen valmistuttua liiton nettisivuilla ja koulutuskalenterissa.

Tervetuloa mukaan päiville!

**Ilmoittautumiset
ja majoitus:**
jarkko.utriainen@ekl.fi,
050 436 3449

Lisätiedot
(päivien ohjelma yms.):
eero.kivinen@ekl.fi,
041 5221 696

EKL-tiedote 22.3.

Kotitalousvähennyksen laajentamisesta on tehtävä päätös

Viime syksyn budjettiriihen yhteydessä hallitus linjasi, että se päättää tulevan kehysriihen yhteydessä kotitalousvähennyksen mahdollisesta laajentamisesta. EKL odottaa, että hallitus ottaa päätöstä tehdessään maamme vähävaraiset huomioon.

DMaan hallitus kokoontui toiseen kehysriiheensä 21.–22. huhtikuuta. Tässä puoliväliriiheksikin kutsutussa neuvottelussa käydään läpi hallitusohjelmasta saavutettuja tavoitteita ja pohditaan toimia toteutumattomien tavoitteiden saavuttamiseksi.

– Jo kauan aikaa on EKL muistuttanut siitä, että kotitalousvähennyksen suurin ongelma piilee sen rakentees-

sa. Jotta vähennystä voi hyödyntää, tulee verovelvollisella olla taloudellinen mahdollisuus hankkia vähennykseen oikeuttavia palveluita. Esimerkiksi pelkkää kansaneläkettä saavat eivät maksa tuloistaan tuloveroa, eivätkä näin ollen voi hyödyntää kotitalousvähennystä, sanoo EKL:n puheenjohtaja **Simo Paassilta**.

Edellä mainitun vuoksi kotitalousvähennys kohdistuu pääosin hyvätuloisemmille kansalaisille ja kotitalouksille. Lisäksi vähennys on epätasa-arvoinen asutuskunnan koosta riippuen sillä pariskunta saa remontistaan tuplasti enemmän vähennystä kuin yksin asuva.

– Ongelman korjaamiseksi tulee nyt lopultakin luoda järjestelmä, joka vastaa perusteiltaan ja määrältään kotitalousvähennystä ja on

suunnattu niille, jotka eivät nykymallin mukaan voi vähennystä käyttää. SITRA on jo vuonna 2015 ideoinut kotitalousreformia ja asia tulee nyt lopultakin saada päätökseen, puheenjohtaja Paassilta jatkaa.

Malli parantaa pienituloisten eläkkeensaajien mahdollisuuksia valita hyvinvointiaan lisääviä palveluita omien tarpeittensa pohjalta ja lisää heidän ostovoimaansa. Lisäksi malli hyvin toteutettuna tukisi yleistä tavoitetta, että ikääntyneen pitää voida asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Kaupan päälle laajentaminen toisi myös lisää työtä maahamme.

– Vähennystä tulee myöntää korotettuna yli 75-vuotiaille. Näin saataisiin monia myönteisiä vaikutuksia ikäihmisten itsenäiseen selviytymiseen mm. kotipalveluiden

käytön lisääntymisen ja palveluasumisen mahdollisen lykkäytymisen myötä, päättää Simo Paassilta.

EKL vaatii myös, että kehysriihessä tehtävissä verolinjauksissa on erityisesti huomioitava se, että välilisten verojen korottaminen kohdistuu kaikkein kipeimmin pienituloisiin. Niiden korotuksista tulee pidättäytyä ainakin välttämättömyshyödykkeiden osalta.

Lisäksi hallituksen pitäisi tehdä päätös siitä, että aikooko se tehdä mitään tekemälleen hallitusohjelmakirjaukselle kolmikantaisen selvityksen tekemisestä siitä, miten työeläkejärjestelmän sisällä voitaisiin parantaa pienimillä työeläkkeillä olevien asemaa. EKL on aiemmin esittänyt eläkeläis- ja nuorisjärjestöjen mukaan ottamista tähän työhön.

Eläkeläisjärjestöjen terveiset hallituksen kehysriiheeseen

Vapaan kansalaistoiminnan toimintaedellytykset turvattava

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry ja Eläkeläiset ry toivovat hallituksen huhtikuisesta kehysriihestä päätöksiä, joilla turvataan vapaan kansalaistoiminnan toimintaedellytykset. Veikkausvoittotuottojen pieneminen uhkaa monien järjestöjen rahoituksen tulevaisuutta.

DMaamme pohjoismaiseen demokratiamalliin ja hyvinvointiajatteluun kuuluu vapaa kansalaisyhteiskunta, joka luo ihmisille vaikutuskanavia ja osallistumismahdollisuuksia ja näin tukee ja vahvistaa päätöksentekoa. Tätä ei saa vaarantaa.

Veikkausvoittovarojen tulevaisuutta pohtinut Liikasen työryhmä ehdottaa kokonaisuudistusta, jossa veikkausvoittovarojen korvausmerkintä irrotetaan edunsaajista, ja tuotot siirretään yleiskatteellisesti valtion budjettiin. Toinen esillä oleva vaihtoehto on osittaisuudistus, jossa siirretään vaihteittain osa menoista yleiskatteellisuuden piiriin ja osa jätetään korvamerkityksi.

Valittavasta mallista riippumatta haluamme korostaa järjestöjen toimintaedellytyksien turvaamista, vahvaa järjestöautonomiaa ja riittävä ja vakaata perusrahoitusta:

➤ Rahoitus ei saa olla riippuvaista taloussuhdanteista tai poliittisista suhdanteista. Kannatamme ehdotusta parlamentarisesta elimestä järjestöjen rahoituksen

tueksi, jonka avulla pyritäisiin yhden-kahden vaalikauden mittaiseen menokehykseen.

➤ Autonomian vahvistamiseksi on vähennettävä järjestöjen hankeriippuvuutta ja suunnattava rahoituksesta suurempi osuus yleisavustuksiin. Vuonna 2020 yleisavustusten osuus oli vain 17 prosenttia STEA-avustusten kokonaissummasta. Ensi vuoden avustussuunnitelmassa yleisavustuksia on edelleen leikattu, vaikka niiden osuus on hieman noussut. Suunnitelman mukaan vuoden 2021 avustussummasta 1/4 on yleisavustuksia ja 3/4 hankkeita ja kohdennettuja avustuksia.

➤ Järjestöjen perustoiminnan on säilyttävä järjestölähtöisenä. Siksi STEAn tuloksellisuus- ja vaikutusarviointia tulee keventää yleisavustuksissa, ja kohdentaa enemmän hankkeisiin, joiden tavoitteet myös tulevat rahoittajalta.

➤ Eläkeläistoiminta on luonteeltaan ensi sijassa vapaa-ajan kansalaistoimintaa, joka ei ole palveluntuottaja vaan ihmisten sosiaalinen vahvistaja. Maamme eläkeläisjärjestöissä toimii yli 300 000 ikäihmistä. Toiminnan tuloksellisuuden mittaaminen on vaikeaa, ja se pitäisikin nähdä itseisarvona osana demokratiaamme.

➤ Järjestöjen kannustaminen omarahoituksen kehittämiseen on kannatettavaa. Rahoitus ei kuitenkaan saa olla riippuvaista kunkin järjestön kyvystä varainhankintaan.

Viimeksi EKL:n suuntaviivoja vedettiin Lappeenrannan liittokokouksessa 2017. Kuva: Kuvapaja.

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL:n varsinainen 21. liittokokous avataan 9.6.2021 ja siirretään pidettäväksi 3.–4.11.2021

Tietoa liittokokouksesta

Liiton sääntöjen 14 §:n 3 momentin mukaan ”Liittokokouksesitykset ja niistä annetut lausunnot painetaan tai monistetaan ja toimitetaan jäsenille esitysviikkona niin monena kappaleena kuin yhdistys saa edustajia liittokokoukseen viimeistään kuusi (6) viikkoa ennen sen kalenterikuukauden alkua, jolloin liittokokous pidetään.”

Kokousedustajien lisäksi myös yhdistyksille, piireille ja yhteisöjäsenille on lähetetty 16.4. yksi järjestökappale.

Liiton hallitus on päättänyt, että liittokokouksen avaa järjestävä valiokunta (puheenjohtajisto ja sihteeri) 9.6.2021 klo 12.00, minkä jälkeen kokous keskeytetään ja päätetään kokouksen jatkamisesta 3.–4.11.2021 Turun Messukeskuksessa.

Yhdistykset saavat jatkokokouksen kokouskutsun viimeistään kuusi (6) viikkoa ennen marraskuun 2021 alkua. Tässä yhteydessä toimitetaan myös kokouksessa käsitellyssä olevat säännöt.

LISÄTIETOA yhdistyksille, mm. hotellivarauksiin liittyen, lähetetään järjestökirjeellä. Liittokokousasiat ovat myös esillä Eläkkeensaaja-lehdessä kesän jälkeen.

EKL:n toimistossa liittokokousjärjestelyjä koskeviin kysymyksiin vastaavat järjestöjohtaja Petra Toivonen, puh. 09 6126 8427 tai 050 306 8816, sähköposti petra.toivonen@ekl.fi ja johdon assistentti Tarja Castrén, puh. 09 6126 8421 tai 045 607 4440, sähköposti tarja.castrén@ekl.fi.

EETU PIO Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry Pensionärsförbundens intresseorganisation rf

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry – Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf on kuuden valtakunnallisen eläkeläisjärjestön yhteistyöelin. EETU:n jäseninä ovat Eläkeliitto ry, Eläkeläiset ry, Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry, Kansallinen senioriliitto ry, Kristillinen Eläkeliitto ry ja Svenska pensionärsförbundet rf. EETU:n puheenjohtajuus vaihtuu vuosittain. Kuluva vuonna se on Eläkeläiset ry.

EETU toimi aktiivisesti koronavuonnakin

Etäkevätkokouksen pitänyt etujärjestö kuuli katsauksen eläkekehityksestä

Koronapandemian leimaama vuosi 2020 oli poikkeuksellinen myös Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n toiminnassa. Alkuvuodesta EETU:n edustajat ehtivät tavata sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekosen ja isännöidä Ruotsin sosiaaliministeriön EU- ja kansainvälisen yksikön vierailua. Sen jälkeen siirryttiin etäyhteyksiin.

Vuoden aikana EETU antoi lukuisia lausuntoja ja kannanottoja. Eduskunnalle luovutetussa talousarviopaperissa EETU vaati muun muassa, että eläkeläisten asema ja turvallisuus otetaan huomioon korona-aikana.

Viime vuoden toimintakertomus käsiteltiin järjestön etäkevätkokouksessa 19. toukokuuta.

Ennen kevätkokouksen alkua EETU kuuli Eläketurvakeskuksen ennustelaskentayksikön päällikön Heikki Tikanmäen katsauksen otsikolla Sukupolvinäkökulmia eläkkeiden kehitykseen.

Tikanmäki totesi, että 2017 voimaan tulleen eläkeuudistuksen jälkeen pitkän aikavälin näkymät ovat huonontuneet.

– Alun perin arvioitiin, että uudistus mahdollistaisi tarvittavan eläkemaksutason hyvinkin pitkälle, jopa vuoteen 2080 asti. Sen jälkeen on kuitenkin tapahtunut paljon, keskeisin muutos on ollut syntyvyyden suoranainen romahdus viimeisten kymmenen vuoden aikana.

– Alhaisen syntyvyyden vaikutus on todella iso, mutta se vaikuttaa vasta pitkän ajan päästä. Korotuspaine työeläkemaksuihin on edessä sitten, kun nämä pienet ikäluokat ovat työikäisiä.

Eläkeläisten määrä kasvaa tulevien vuosikymmenten aikana, työllisten määrä alkaa eläkeiän noususta huolimatta laskea. Matalan syntyvyyden skenaarion mukaan eläkeläisiä olisi pidemmän päälle jopa enemmän kuin työllisiä. –Se tarkoittaisi luonnollisesti, että moni asia yhteiskunnassa pitäisi järjestää kovin eri tavalla.

Vaikuttava väestötekijä on myös maahanmuutto. Peruslaskelmassa on oletettu nettomuuton olevan saman verran kuin viime vuosina eli noin 15 tuhatta muuttaisi enemmän maahan kuin täältä pois. Jos maahanmuuttoa kasvatettaisiin se tarkoittaisi matalampia eläkemaksuja, sitä matalampia, mitä paremmin maahanmuuttajat työllistyisivät.

Tikanmäki esitteli myös eläkemaksujen tuottoa eli sitä, kuinka paljon vastinetta kukin ikäluokka saa maksamilleen eläkemaksuille.

– Nyt eläkkeellä olevat saavat parempaa tuottoa kuin myöhemmät sukupolvet. Tämä johtuu ennen kaikkea siitä, että takavuosikymmeninä eläkemaksut olivat selvästi matalammat kuin nyt ja tulevaisuudessa.

– Toki tämä vertailu kertoo vain työeläkemaksuista. Jos otettaisiin huomioon ikäluokkien kaikki maksut ja etuudet huomioon, kuva voisi muuttua, Tikanmäki huomautti.

Tuomas Talvila
EETU ry:n vuoden 2021 tiedottaja, Eläkeläiset ry

EETU ry lausui digitaalisen henkilöllisyyden kehittämisestä

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry jätti 26.4. lausuntonsa valtiovarainministeriön arviomuistiosta digitaalisen henkilöllisyyden turvalliseksi kehittämiseksi.

1 EETUn mielestä digitaalinen henkilöllisyys ja mobiilihenkilökortti ovat monien elämään vaikuttavia uudistuksia. Digitaalinen henkilöllisyys voi tuoda selkoa vahvan tunnistautumisen palveluihin sekä verkossa tapahtuviin kirjautumisiin. Ikääntyneille tärkeitä ovat viranomaispalvelut, kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä pankki- ja postipalvelut.

Teknologinen kehitys ei saa johtaa vanhimpien ikäryhmien eriarvoistumiseen saatavuuden näkökulmasta. Yhteiskunnan on huolehdittava jouhevasta ylisukupolvisestä siirtymästä.

Pienituloisille eläkeläisille digilaitteiden ja -yhteyksien korkea hinta voi muodostua esteeksi. On oltava aikaa viimeistellä palvelut mahdollisimman saavutettaviksi ja käytäjäystävällisiksi ennen niiden käyttöönottoa.

Digitaalinen henkilöllisyys ei saa olla edellytys palvelun saamiselle. Henkilökohtainen palvelu on edelleen säilytettävä oletusarvona.

2 Julkisenä palveluna tulee kehittää tunnistusjärjestelmiä. Julkisen palvelun rooli olisi helppokäyttöinen ja saavutettava vaihtoehto niille, joille yksityiset vaihtoehdot eivät tule kyseeseen vaikeakäyttöisyyden, hinnan tai asiakassuhteen puuttumisen vuoksi.

Digitaalinen identiteetti korostaa entisestään tarvetta digilaitteiden ja -palveluiden opastukselle, niin julkisen hallinnon kuin kolmannen sektorin avulla. Tulee kehottaa myös palveluntarjoajia luomaan demoympäristöjä, jossa käyttöä voi harjoitella.

Digitaalisen henkilön tunnistamisessa on huomioitava ikäystävällisyys. Sormenjälkitunnistus toimii iäkkäillä huonosti.

3 Digitaalisen identiteetin luominen viranomaiskäyttöön edunvalvonnan asiakkaille on yhdenvertaisuuden kannalta tärkeää. Digitaalisen henkilökortin tulisi huomioida mm. syyt edunvalvonnalle sekä itse-määräämisoikeuden rajat.

Digitaalinen identiteetti voidaan ottaa huomioon edunvalvontasopimuksissa, jolloin niihin kirjattaisiin sähköisen asioinnin oikeudet ja velvollisuudet. Saavutettavuuden kannalta on tärkeää, että viranomaisten ja palveluntarjoajien käyttämät tiedot ja käyttötarkoitukset ilmenevät käyttöhetkellä selkeästi.

4 Digitaalinen tunnistautuminen koskettaa myös yhdistyksiä. Byrokraattiset vaatimukset voivat aiheuttaa kohtuutonta hallinnollista taakkaa etenkin pienille yhdistyksille.

Viranomaisasioinnin edellyttämän tunnistautumisen tulee olla vaivatonta. Tunnistautumisessa on otettava huomioon, että monissa yhdistyksissä nimenkirjoittajia on kaksi yhdessä.

Kehittämistyötä tulee tehdä niin, että identiteettivarkaudet ja iäkkäiden ihmisten salasanojen kappaukset ja muut netti-huijaukset vaikeutuvat.

Elämäni parhainta aikaa -konsertti

La 30.10.2021 klo 16

Ikaalinen Spa, Ikaalinen, Maininki-sali (ent. Ikaalisten kylpylä)

Konsertissa tunnelmoidaan tunnettujen laulujen ja loistavien solistien kera. Laulut, jotka vievät meidät menneisyyteen ja ne ovat jättäneet meille iloisia ja surullisiakin muistoja.

Konsertin solistit: Tarja Ylitalo, Arja Havakka, Mikko Alatalo, J.Eskelinen, Saska Helmikallio, Kalle Jussila ja Juha Mäkinen
Säestys Legenda orkesteri. Konsertin kesto n. 2 tuntia.

Tanssit ravintolasalissa klo 21, majoitus mahdollisuus.

Laila ja Olavi-laulukilpailun loppufinaali 2021

La 30.10.2021 klo 19-21

Laila Kinnusen ja Olavi Virran musiikkia Alfa TV taltiointi.

Lipunmyynti: lippu.fi / 040 740 6354 / R-Kioskit

visit LAPUA

YLLÄTTÄVÄN
MONIPUOLINEN
KESÄLOMAKOHDE

KULTTUURIKESKUS
VANHA PAUKKU

KULTTUURIA ENTISEN
PATRUUNATEHTAAN
ALUEELLA

Voimaannu taidenäyttelyissä ja museoissa, hengitä historiaa, shoppaile Lapuan Kankureilla, viihdy jokilaivaristeilyllä ja virkisty Café Patruunan kesäterassilla.

Tutustu monipuoliseen kulttuurikohteeseen: www.vanhapaukku.fi

Jokilaakson
MATKAILUPUUTARHA

KUKKIVIA ELÄMYKSIÄ
KOKO PERHEELLE

www.jokilaaksonmatkailupuutarha.fi

LUONTO-SIMPSIÖ

Luonto- ja kuntopolut
Pitkospuut ja laavut

Kuntoporaat
Maastopyöräreitit

Näkötorni
Frisbeegolf

www.visitlapua.fi

EST 1960

TURUN
MUSIIKKIJUHLAT

TURKU MUSIC FESTIVAL

ÅBO MUSIKFESTSPEL

7.-18.8.2021

lippu.fi

ELOKUUN
FESTIVAALILLA
MUKANA MM.

WALTERI TORIKKA
TURUN TUOMIOKIRKOSSA 12.8.

KATSO KOKO OHJELMA JA OSTA LIPUT TMJ.FI

ELÄKKEENSAAJA-LEHDEN mainostilavaraukset
puh. 045 110 4122